

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

อัจฉราวรรณ หนูพิชัย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

อัจฉราวรรณ หนูพิชัย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATOR
ACCORDING TO THE TEACHERS' OPINIONS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
PHATTHALUNG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL
ADMINISTRATION SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY
2021

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อการค้นคว้าอิสระ การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง
STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATOR
ACCORDING TO THE TEACHERS' OPINIONS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE PHATTHALUNG
ผู้วิจัย นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(ดร.พรรณี ผุดเกตุ)

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.มนต์ทิวา ไชยแก้ว)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถนเรศ อากาศสุวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	
ผู้วิจัย	นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย	ปีการศึกษา 2564
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.พรรณี ผุดเกตุ	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง 2) เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาด ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน และ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 278 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง พบว่างานที่มีปัญหามากที่สุด คือ งานปกครองและระเบียบวินัย เนื่องจากนักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และมีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรมสำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: การบริหารงานกิจการนักเรียน, งานกิจการนักเรียน

Independent Study Title	Student Affairs Administration of School Administrator According to the Teachers' Opinions under the Secondary Educational Service Area Office Phatthalung
Researcher	Miss Atcharawan Nupichai Academic year: 2021
Degree	Master of Education Program in Educational Administration
Advisor	Dr. Panee Phudket

Abstract

The objectives of this research were aimed to: 1) study the student affairs administration of school administrators according to the teachers' opinions under the Secondary Educational Service Area Office Phatthalung, 2) compare of the student affairs administration of school administrator according to the teachers' opinions under the Secondary Educational Service Area Office Phatthalung; classified by school sizes, locations and teacher roles, and 3) study the problems and suggestions about the student affairs administration of school administrator. The sample consisted of 278 teachers by purposive sampling. The tool used in this research was a questionnaire with 5-level Rating Scale, of which the reliability was at 0.98. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, F-test, and double testing with Scheffe's Method.

The results of the research showed that: 1) the student affairs administration of school administrators according to the teachers' opinions, both overall and each aspect, were at a high level, 2) the student affairs administration of school administrator according to the teachers' opinions with different school sizes and teachers who work in different of school locations had different opinions with statistically significant at the .001 level. Teachers who were different roles; there were no different opinions. 3) the problems and suggestions about the student affairs administration of school administrator according to the teachers' opinions were found that the most problem is administration and disciplines because students do not follow the rules of the school. For suggestion, school should have clear measures for making behavioral adjustments of students who do not follow school rules and provide discipline training for students regularly.

Keywords: Student Affairs Administration, Student Affairs

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ดร.พรณี ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ที่กรุณาแนะนำให้คำปรึกษา ถ่ายทอด ความรู้ แนวคิด วิธีการในการรวบรวมข้อมูล การจัดทำเอกสาร และเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวัชรวรานนท์ คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ ดร.มนต์ทิศา ไชยแก้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ แนวคิด และตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งทำให้การค้นคว้าอิสระใน ครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ทั้งหลายทั้งปวง และให้กำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กฤติกา อินใหม่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประภัสสรรังสิต ดร.สาริตา คงมี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพัทลุง และนายวิยุทธ์ กาญจนกำเนิด ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน พัทลุง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ทั้ง 27 โรงเรียน ที่อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณกลุ่ม ตัวอย่างทุกท่านที่เห็นความสำคัญของงานวิจัยฉบับนี้ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจน สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บุคลากรสำนักงานคณบดี คณะครุศาสตร์ งานบัณฑิตศึกษา และกัลยาณมิตรทุกท่าน ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาใน การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ให้สำเร็จด้วยดี

อัจฉราวรรณ หนูพิชัย

ธันวาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารสถานศึกษา.....	11
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	11
ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	13
ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา.....	13
การบริหารงานกิจการนักเรียน.....	18
ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน.....	18
ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน.....	20
ความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน.....	22
ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน.....	23
งานกิจกรรมนักเรียน.....	26
งานปกครองและระเบียบวินัย.....	29
งานแนะแนว.....	31
งานบริการและสวัสดิการนักเรียน.....	34
งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน.....	36
งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน.....	39
ข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
งานวิจัยในประเทศ.....	43
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
แบบแผนการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	59
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
สรุปผลการวิจัย	91
อภิปรายผลการวิจัย	93
ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	120
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	122
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	129
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	140
ประวัติผู้วิจัย	148

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์การบริหารงานกิจการนักเรียน.....	25
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสัดส่วนของโรงเรียน.....	55
3 แบบแผนการวิจัย.....	57
4 จำนวนและคำร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพในการทำงาน.....	64
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน.....	66
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านงานกิจกรรมนักเรียน.....	66
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านงานปกครองและระเบียบวินัย.....	68
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านงานแนะแนว.....	69
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน.....	70
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน.....	72
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน.....	73
12 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	75
13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	78
15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา.....	79
16 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน.....	81
17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน.....	82
18 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง งานกิจกรรมนักเรียน.....	84
19 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง งานปกครองและระเบียบวินัย.....	85
20 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง งานแนะแนว.....	86
21 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง งานบริการและสวัสดิการนักเรียน.....	86
22 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน.....	87
23 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง.....	141
25 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความความคิดเห็นเพิ่มเติมและวัตถุประสงค์ของ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง.....	146
26 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พัทลุง.....	147

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน นอกจากจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต และการสร้างความสำเร็จให้กับชีวิตแล้วยังเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีความเจริญงอกงามทางด้านความสามารถ เจตคติ มีค่านิยมที่ดีต่อสังคม และมีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ขึ้นบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีหลักการสำคัญคือ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ทุกช่วงวัย เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถ ปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง ซึ่งในการพัฒนาคคนให้มีความสมบูรณ์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีปัญญามีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 65)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ โดยได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับประชาชนชาวไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาให้แก่ทุกคน ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติความหมายการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาหมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” (ราชกิจจานุเบกษา, 2542: 1-3) นอกจากนี้ การศึกษายังช่วยสร้างความเจริญทางด้านความคิด จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการจะพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความเจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาทั้งด้านความคิด ความรู้ความประพฤติ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2553: 1-3)

สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลที่มีความเป็นอิสระ คล่องตัว สามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 21) มีภาระหน้าที่การบริหารงานในสถานศึกษา 4 ฝ่ายตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (ราชกิจจานุเบกษา, 2545: 19) ซึ่งงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่เข้าสู่ระบบโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียนนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปกติแล้ว คือ การบริหารงานกิจการนักเรียนที่เป็นงานหนึ่งในกลุ่มบริหารทั่วไป โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญควบคู่กันไปกับการบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารงานกิจการนักเรียนจะเป็นตัวช่วยผลักดันและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี (อรสา ทรงศรี, 2558: 2)

งานบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็นงานที่สำคัญมากของสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทำให้ครูและนักเรียนได้รู้จักกันมากขึ้นจนสามารถให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ โดยมีขอบข่ายการดำเนินงาน เช่น งานปกครองและระเบียบวินัย งานจัดกิจกรรมนักเรียน งานจัดบริการสุขภาพอนามัย งานบริการห้องสมุด งานการจัดบริการแนะแนว งานส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ฯลฯ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สิ่งเหล่านี้จึงเป็นภาระหน้าที่หลักของงานบริหารกิจการนักเรียนที่จะต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ

เทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ครอบครัว อาชญากรรม ยาเสพติด และคุณภาพชีวิต ก่อให้เกิดปัญหาต่อนักเรียนในด้านความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ก้าวร้าว ทะเลาะวิวาท ปัญหา ยาเสพติด ติดการพนัน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกัน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปฏิบัติตนผิดระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนสร้างความหนักใจให้แก่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง (วรวิทย์ ญาณวรพงศ์, 2554: 1) โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบัน นักเรียนมีการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพในการแสดงออกด้านต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ด้านการแต่งกาย ทรงผม รวมทั้งการแสดงออกเชิง สัญลักษณ์ทางการเมือง ฯลฯ ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้ทุกส่วนราชการแจ้ง หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ที่ได้เปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้มากขึ้น (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ภายใต้ค่านิยมองค์กรที่ถือประโยชน์ของนักเรียนและ สถานศึกษาเป็นสำคัญ (Students and School Come First : SSCF) โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของ บุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ มีจุดเน้นมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง กล้า มีทักษะชีวิต มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง และมีความสุข อีกทั้งยังมุ่งให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 27 แห่ง แบ่งเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 16 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 8 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1 แห่ง และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 2 แห่ง มีครูจำนวน 990 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563: 65-66) มีที่ตั้งของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง จำนวน 2 แห่ง 2) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน กึ่งเมือง จำนวน 17 แห่ง และ 3) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท จำนวน 8 แห่ง ทำให้ สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนจึงมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (สำนักงานจังหวัดพิจิตร, 2563: 26) โดยได้มีการจัดโครงการ หลากหลายรูปแบบ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและดูแลความประพฤติของนักเรียนให้มี พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนต้นแบบเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “โรงเรียนสุจริต” โรงเรียนในโครงการโรงเรียน คุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) โรงเรียนที่ได้รับรางวัลสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ To Be Number One ดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานโครงการสถานศึกษา ปลอดภัยดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยดีเด่น โรงเรียน ต้นแบบสถานักเรียน โรงเรียนต้นแบบลูกเสือดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น เป็นต้น จะเห็นได้ว่าโครงการต่าง ๆ ที่กล่าวมา ส่วนใหญ่อยู่ใน ความรับผิดชอบของงานบริหารกิจการนักเรียนทั้งสิ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563: 170)

จากการศึกษาผลการติดตามกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีปัญหาในการดำเนินงานปกครองและระเบียบวินัย ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสาเหตุเนื่องมาจากความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว ชุมชน นักเรียนบางส่วนดำรงอยู่ในสภาพครอบครัวที่แตกแยก ทำให้ขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ได้รับการอบรมดูแล เอาใจใส่ไม่เพียงพอ จึงทำให้นักเรียนมีความอ่อนไหวทางอารมณ์และชาติที่พึงทางใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2562: 13) ปัญหาในงานแนะแนว ด้านงานคัดกรองนักเรียนยากจน ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประกอบกับเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงส่งผลให้ครัวเรือนของนักเรียนมีรายได้ลดลงและเกิดการว่างงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563: 90) ปัญหาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สาเหตุเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม มีปัจจัยเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากครอบครัว ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน หรือปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โรงเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการปกป้อง คุ้มครอง และให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเท่าทัน ทัวถึง ถูกต้อง และเป็นธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงองค์รวม ตลอดจนการแก้ปัญหาของนักเรียนยังขาดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563: 2)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ ความมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงการเคารพในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงมีความแตกต่างทั้งด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ชุมชนและสังคม ทำให้การบริหารงานกิจการนักเรียนน่าจะมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงการบริหารงานกิจการนักเรียน ปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของครู และนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ดูแลและช่วยเหลือนักเรียนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในบริบทชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 27 โรงเรียน จำนวน 990 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ในปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 278 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัดพัทลุง ทั้งหมด 27 โรงเรียน แล้วใช้การเทียบบัญชีผู้ใดรายชื่อตามสัดส่วนของโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ความคิดเห็นของครู ได้แก่

2.1.1 ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2562) ได้แก่

- 1) ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน
- 2) ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน
- 3) ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

2.1.2 ที่ตั้งของสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง
- 2) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง
- 3) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท

2.1.3 สถานภาพการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ครูที่ปรึกษา
- 2) ครูแนะแนว
- 3) ครูฝ่ายปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การบริหารงานกิจการนักเรียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 งาน ได้แก่

- 2.2.1 งานกิจกรรมนักเรียน
- 2.2.2 งานปกครองและระเบียบวินัย
- 2.2.3 งานแนะแนว
- 2.2.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
- 2.2.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
- 2.2.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

3. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยสังเคราะห์จาก
แนวคิดของ โหมฉาย กาศโอสถ (2554: 82), ดวงแก้ว จันทรสุต (2554: 14-15), เมษิต กองเงิน
(2554: 10), ศิริชัย โอมฤก (2554: 42), ปณิธิกฤษดิ์ เลิศล้ำ (2555: 18), ทรรศนะ เลี้ยงรักษา (2556:
305-307), อภิญา รุ่งธรรม (2556: 35-41), โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน (2557: 31 อ้างถึงใน มัลลิกา
คูสีวิน 2559: 18), อุเทน วิระทูล (2559: 33) ซึ่งประกอบด้วย 6 งาน ดังนี้

- 1) งานกิจกรรมนักเรียน
- 2) งานปกครองและระเบียบวินัย
- 3) งานแนะแนว
- 4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

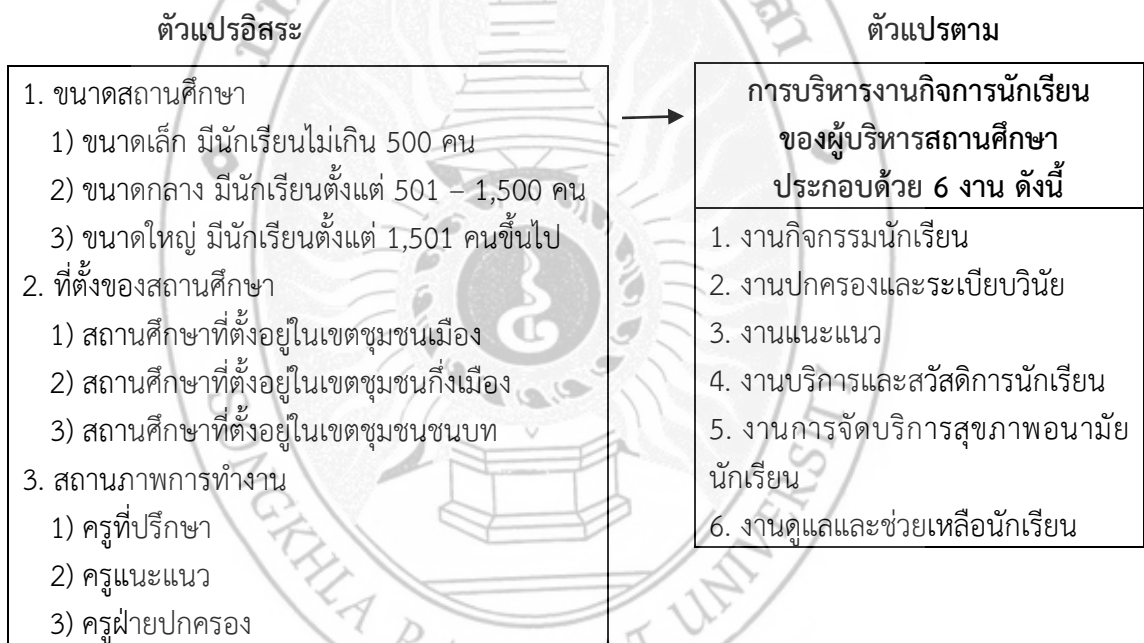
- 5) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
- 6) งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

4. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยทำการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยนำตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิจัยการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ ดังต่อไปนี้

1. **การบริหารงานกิจการนักเรียน** หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนซึ่งนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความสมบูรณ์

ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยขอบข่ายงาน 6 งาน ดังนี้

1.1 งานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการวางแผน ดำเนินกิจกรรม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ตามความถนัดของตนเอง เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ เน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ทำให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และยังเป็น การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 งานปกครองและระเบียบวินัย หมายถึง งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการอบรม ดูแล ควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เข้าใจพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย ส่งเสริมสนับสนุนพฤติกรรมที่ดีงาม ทำให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 งานแนะแนว หมายถึง งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการหรือวิธีการช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เข้าช่วย เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์หรือสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง และให้คำปรึกษาทั้งในด้าน การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และด้านชีวิต ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการปรับตัว ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่

1.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินงานในสถานศึกษาด้านการจัดและควบคุมสวัสดิการ รวมถึงการให้บริการต่าง ๆ ได้แก่ บริการทางวิชาการ บริการห้องสมุด บริการโสตทัศนูปกรณ์ บริการอาหารกลางวัน บริการจัดหาทุนการศึกษา จัดสวัสดิการความปลอดภัยและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน พร้อมทั้งการสรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินเสนอฝ่ายบริหาร

1.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน หมายถึง งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินงานในสถานศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของการควบคุมดูแลสุขภาพอนามัย น้ำดื่ม การรักษาพยาบาลของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนและนักเรียน โดยหน่วยงานสาธารณสุข และโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันโรคต่าง ๆ จัดตรวจสุขภาพประจำปี พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกการให้ความรู้ มีเจตคติที่ดี มีแนวทางการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพที่ดี เพื่อให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

1.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง งานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับระบบหรือกระบวนการที่มีขั้นตอนและหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน ครูที่ปรึกษา เป็นต้น ซึ่งครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักใน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวิธีการวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม การตรวจสอบ รวมทั้ง การประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดประชุมผู้ปกครองเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือ ดูแลให้นักเรียนเป็นคนดี เก่ง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และให้งานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. **ครู** หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง ซึ่งปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2564

3. **สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 27 โรงเรียน

4. **ขนาดสถานศึกษา** หมายถึง ขนาดโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกเป็น 3 กลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 ถึง 1,500 คน สถานศึกษา ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป ปีการศึกษา 2564

5. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง** หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายใน จังหวัดพัทลุง มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 27 โรงเรียน

6. **ที่ตั้งของสถานศึกษา** หมายถึง ตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพัทลุง และ โรงเรียนสตรีพัทลุง

2) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบล (ทต.) ของจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 17 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนประภัสสรรังสิต โรงเรียนวชิรธรรมสถิต โรงเรียนเขาชัยสน โรงเรียนควนขนุน โรงเรียนพนาจตุรง โรงเรียนนาขยาดวิทยาคาร โรงเรียนดอนศาลานำวิทยา โรงเรียนปัญญาวุธ โรงเรียนทหารรังสี ประชาสรรค์ โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร โรงเรียนงหราพิชากร โรงเรียนชะรัดชนูปถัมภ์ โรงเรียน ตะโหมด โรงเรียนประชาบำรุง โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม โรงเรียนนิคมควนขนุนวิทยา และ โรงเรียนบางแก้วพิทยาคม

3) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ของจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พัทลุง โรงเรียนพรหมพิณิตชัยบุรี โรงเรียนทานโพธิ์พิทยาคมน โรงเรียนอุดมวิทยายน โรงเรียนควนพระสาครินทร์ โรงเรียนศรีบรรพตพิทยาคม โรงเรียน ตะแพนพิทยา และโรงเรียนป่าบอนพิทยาคม

7. **สถานภาพการทำงาน** หมายถึง ครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครอง

8. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่สอนของครูที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ 1-4 ปี 5-10 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

9. **ความคิดเห็น** หมายถึง ทักษะของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง มีประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง
2. ได้ทราบข้อแตกต่างการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง
4. ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
2. การบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 2.3 ความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 2.4 ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 2.4.1 งานกิจกรรมนักเรียน
 - 2.4.2 งานปกครองและระเบียบวินัย
 - 2.4.3 งานแนะแนว
 - 2.4.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
 - 2.4.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
 - 2.4.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน
3. ข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา มีแหล่งที่มาอย่างหลากหลายซึ่งมีองค์ความรู้ที่แตกต่างกัน โดยมีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาในหลากหลายมุมมอง ดังนี้

สุนทร โคตรบรรเทา (2554: 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 6-7) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เกิดพลังและมีประสิทธิภาพ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555: 23-24) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การบริหารทั่วไปในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะการบริหารทั่วไปมีอิทธิพลต่อการบริหารการศึกษา มาโดยตลอด และเนื่องจากศาสตร์การบริหารการศึกษาเริ่มพัฒนาพร้อม ๆ กับศาสตร์การบริหารอื่น ๆ ดังนั้นนักบริหารการศึกษาตลอดจนนักวิชาการศึกษาก็ได้รับเอาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่าง ๆ ทางการบริหารทั่วไปมาใช้ ด้วยเหตุนี้ความหมายของการบริหารการศึกษาจึงสอดคล้องกับความหมายของการบริหารทั่วไปอย่างมีอาจหลีกเลี่ยง

ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2555: 7) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ เสริมสร้างสติปัญญา เป็นแนวทางในการเลี้ยงชีพที่สุจริต และเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน

ปรัชญา เวสารัชช์ (2556: 7) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์

สัมมา รธนินธ์ (2556: 95) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557: 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชนและการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุลเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2557: 4) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน เช่น บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคที่หลากหลายอย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

วิเชียร วิทยอดม (2558: 10) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การเป็นเรื่องของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือร่วมใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อาศัยวิธี

การบริหารที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

หน่วยงานหรือสถานศึกษาจะสามารถดำเนินงานให้ได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะดำเนินการให้ ผู้ร่วมงานร่วมมือกันปฏิบัติงานให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ได้มีนักการศึกษา หลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 8) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้ อย่างมีระบบ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาวิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554: 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้า ร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุนและมีกระบวนการ ประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สัมมา ธนินิธย์ (2556: 94) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ ต้องดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมแก่บุคลากรให้เกิดกระบวนการจัดการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องตระหนักว่าทุกกิจกรรมในการบริหารจัดการต้องเน้นให้เกิด คุณภาพตามเป้าหมาย เป็นที่พึงพอใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย โดยมุ่งเน้นคุณภาพของ ผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดง ความสามารถตามศักยภาพและตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมายทาง การศึกษาที่ต้องการ

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบ ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้เกิดกระบวนการจัดการ ในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์แบบในทุก ๆ ด้าน ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

3. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารที่เกี่ยวข้องกับคน เป็นการพัฒนาคุณภาพของคน ที่ เน้นการพัฒนาบุคลิกภาพและการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีหน่วยงาน ทางการศึกษาและนักการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-33) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานใน สถานศึกษาไว้ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจใน การบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และ การมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความ เข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและ ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีภาระหน้าที่ 17 ประการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ เป็นแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับรายรับและรายจ่าย เพื่อ มาใช้ในการดำเนินงาน โดยมีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินตามกฎหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมีภาระหน้าที่ 22 ประการ ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนงบประมาณ
- 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรร

- 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) การวางแผนพัสดุ
- 12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง
- 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 14) การจัดหาพัสดุ
- 15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 17) การเบิกเงินจากคลัง
- 18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 19) การนำเงินส่งคลัง
- 20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการในการแสวงหาบุคคลที่เหมาะสม เพื่อให้ได้คนมาร่วมทำงาน การใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับงานที่จะมอบหมาย การบำรุงรักษา และพัฒนาบุคคล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ตลอดจนการประเมินผลงานของบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยมีภาระหน้าที่ 20 ประการ ดังนี้

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 6) การลาทุกประเภท
- 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

- 12) การออกจากราชการ
- 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.4 ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรที่ช่วยประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม โดยมีภาระหน้าที่ 21 ประการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 8) การดำเนินงานธุรการ
- 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 11) การรับนักเรียน
- 12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 15) การทัศนศึกษา
- 16) งานกิจการนักเรียน
- 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น
- 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

20) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

21) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553: 14) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 3) ด้านการบริหารงานบุคคล
- 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 9-10) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านวิชาการ ต้องวิเคราะห์และจัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของเขตพื้นที่การศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดให้มีระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา และให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งการรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนรายงานผลต่อสาธารณชน

2) ด้านงบประมาณ ต้องจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นราชพัสดุ และเป็นทรัพย์สินอื่น

3) ด้านบริหารงานบุคคล มีบทบาทหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามแผนงานโครงการ ตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนาและการดำเนินงานวินัยครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

4) ด้านบริหารทั่วไป มีบทบาทหน้าที่ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

สัมมา รรณิธย์ (2556: 98) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งมีการแบ่งงานในการบริหารออกเป็นด้าน ๆ และมีรายละเอียดมากขึ้นขึ้นกับขนาดขององค์กรและความคล่องตัวในการบริหาร แต่ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องมีประสิทธิภาพสูงสุด แต่ถึงอย่างไรการบริหารสถานศึกษาต้องมียานหลัก ๆ 4 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) การบริหารวิชาการ
- 2) การบริหารงานงบประมาณ

3) การบริหารงานบุคคลากร

4) การบริหารงานทั่วไป

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษามีหน้าที่หลักอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการในสถานศึกษา โดยในแต่ละงานมีขอบข่ายที่แยกย่อยออกมาให้ครอบคลุมกับระบบงานที่จะต้องจัดทำ เพื่อให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาตรงตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตามกระทรวงศึกษาธิการ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 ประการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 ประการ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 ประการ 4) ด้านการบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 ประการ

การบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนตามขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการจัดอยู่ในกลุ่มงานบริหารทั่วไป แต่บางสถานศึกษาได้แยกงานบริหารกิจการนักเรียนเป็นอีกกลุ่มงานหนึ่ง ด้วยเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในสถานศึกษาจนออกจากสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ควบคุมและบริหารงานกิจการนักเรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย พร้อมทั้งพยายามสร้างสรรค์ สืบสาน และส่งเสริมทุกวิถีทางเพื่อให้นักเรียนมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างภูมิคุ้มกันตนเองให้มีคุณภาพและสมรรถภาพที่เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ขอนำเสนอเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ความมุ่งหมายทั่วไป และขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

1. ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียน (Student Personnel Administration) เป็นการจัดดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียนระหว่างอยู่ในโรงเรียน กระทั่งออกจากโรงเรียน ในด้านการอธิบายความหมายนี้ ได้มีนักการศึกษาพยายามอธิบายความหมายให้ครอบคลุม เพื่อความชัดเจน และแสดงทัศนะเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนไว้อย่างน่าสนใจ ดังเช่น

ดวงแก้ว จันทรสสูตร (2554: 12) ได้กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ให้เป็นพลเมืองดี มีคุณค่าต่อสังคม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

โถมฉาย กาศโอสถ (2554: 4) อธิบายว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การกระทำทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อช่วยพัฒนานักเรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่โรงเรียนต้องการ เช่น งานพัฒนานักเรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตที่สมบูรณ์

ให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นพลเมืองดี มีคุณค่าต่อสังคม ส่วนรวม และประเทศชาติสืบไป

ศิริชัย โอมฤก (2554: 30) ได้กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนนอกเหนือจากที่ได้รับตามหลักสูตรการเรียนการสอนที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนจนถึงหลังจบการศึกษาไปแล้ว มุ่งส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีบุคลิกภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมตามควรแก่วัย ให้นักเรียนเป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ พัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข

รัตนาภรณ์ พลวัน (2555: 13) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนหมายถึงการจัดการกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนปกติ ทั้งในและนอกสถาบัน โดยเริ่มตั้งแต่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างเรียน จนกระทั่งออกจากสถาบัน

สำราญ ชูแก้ว (2557: 87) ได้ให้ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียนไว้ว่า การบริหารงานที่เกี่ยวกับนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ นอกห้องเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่จะต้องจัดให้กับนักเรียนเพื่อให้ได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กำพล สุนทรเดชชองกร (2558: 23) การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารกิจกรรมเสริมสร้างต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ นักเรียน นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษา

อรสา ทรงศรี (2558: 71) การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีพฤติกรรมดีงามและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

กาญจนา กันธะนิกิ (2561: 26) งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเอง อันจะส่งผลให้นักเรียนก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการเรียนและการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป

Athas, Oaks, and Kennedy-Phillips (2013: 62 อ้างถึงใน สวภพ เทพกลีกุล 2559: 17) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน คือ การวางแผน ดำเนินการ และประเมินผลในการช่วยเหลือ และพัฒนานักเรียนในด้านการศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนซึ่งนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยมีนักการศึกษาได้อธิบายถึงความสำคัญไว้ ดังนี้

รัตนภรณ์ พลวัน (2555: 15) อธิบายถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นงานที่มีความสำคัญทั้งต่อตัวนักเรียนเอง ต่อครู และผู้เกี่ยวข้อง มุ่งส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ สร้างกิจนิสัยที่ดีให้แก่ นักเรียน ส่งเสริมและควบคุมนักเรียนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และยังช่วยส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความสามารถของนักเรียนแต่ละคนอีกด้วย

ปณิธิฤกษ์ดี เลิศล้ำ (2555: 22) ได้กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มีความสำคัญมากต่อนักเรียนแต่ละคน เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชีวิตของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านศักยภาพ ความสามารถ ด้านคุณธรรม และคุณภาพชีวิต รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการเจริญชีวิตและร่วมงานกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะและมีความสุข เป็นกิจการที่ช่วยให้นักเรียนมีความรัก ความผูกพันทั้งกับสถาบัน คณะครู และกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

กำพล สุนทรธาเดชองกูร (2556: 24) อธิบายถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เยาวชนเจริญเติบโตสมบูรณ์ดีพร้อม ทั้งด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจ มีความพร้อมเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556: 351-352) จำแนกความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1) มีความสำคัญต่อตัวนักเรียน คือ ช่วยให้นักเรียนได้โอกาสคลายเครียดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติเนื่องจากหากนักเรียนมุ่งแต่เรียนและทำงานตามที่ครูมอบหมายอย่างจริงจังจนไม่มีเวลาหยุดพัก ย่อมทำให้หย่อนสมรรถพัฒนาะ ไม่มีสมรรถภาพ ทัดเทียมกับผู้อื่นได้

2) มีความสำคัญต่อผู้สอน เนื่องจากส่งเสริมให้ผู้สอนมีสัมพันธภาพอันดีแก่ผู้เรียน ได้รู้จักเข้าใจ และสามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

3) มีความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน ช่วยให้ผู้บริหารได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อนำมาศึกษาหรือใช้ประโยชน์กับนักเรียน ผู้ปกครอง นายจ้างโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป ซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน

4) มีความสำคัญต่อฝ่ายแนะแนว ช่วยให้ได้รับข้อมูลด้านความถนัดและความสนใจจากการสังเกตและบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการตัดสินใจวางแผนเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับตนที่สุด

5) มีความสำคัญต่อประเทศชาติคือ เสริมสร้างประชาชาติที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ ในด้านปัญญา ศีลธรรม จรรยา มารยาท เพราะได้ส่งเสริมนักเรียนในด้านกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความรู้และประสบการณ์ให้นักเรียนเติบโตเป็นพลังสังคมของชาติต่อไป

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2556: 6-8) อธิบายถึงความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ว่า สังคมเป็นตัวกำหนดปรัชญาของการดำรงชีวิต ซึ่งชีวิตต้องการหลายอย่าง โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสถาบันหลายแห่งในสังคมที่เป็นตัวกำหนดความต้องการของบุคคล ใน

ขณะเดียวกันก็เป็นตัวกำหนดบทบาทของโรงเรียนอีกด้วย สถาบันแห่งนี้ ได้แก่ บ้านศาสนา รัฐบาล เป็นต้น โรงเรียนมีบทบาทส่งเสริมและควบคุมบุคลากรต่าง ๆ ซึ่งบุคลากรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผู้สร้างหลักสูตรและกระบวนการเรียน ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องเรียน นักเรียนมาโรงเรียนมิใช่จะมาเพื่อเรียนหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่มาเรียนรู้เพื่อจะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่สับสนและซับซ้อนได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือในเรื่องเหล่านี้ และกิจกรรมนักเรียนจะเป็นส่วนที่ช่วยเหลือได้อย่างมากในด้านที่เรายอมรับกฎ กระบวนการเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว นักเรียนได้เรียนรู้อะไร ๆ หลายอย่างนอกห้องเรียน คนส่วนใหญ่ต้องเรียนรู้จากคนอื่น คนเราต่างก็เรียนรู้ซึ่งกันและกัน การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่อยู่นอกห้องเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางขึ้น ด้านที่เป็นความจริงที่คนสอบได้ที่ 1 ไม่จำเป็นต้องมีชีวิตที่เจริญก้าวหน้ามากกว่าคนที่สอบได้รอง ๆ หรือท้าย ๆ คนที่สอบได้ที่ 1 มักจะมีความรู้ดีในห้องเรียน คนที่สอบได้ท้าย ๆ อาจมีความรู้หลายอย่างนอกห้องเรียนดีกว่าคนที่สอบได้ที่ 1 การบริหารกิจการนักเรียนจึงมีส่วนช่วยนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งคนเราโดยปกติจะไม่นิ่งเฉย มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ทั้งการกระทำและความคิดมโนภาพของแต่ละบุคคลจะมีพลังงานน้อยมากเพียงใดขึ้นอยู่กับวัยและสิ่งแวดล้อม ถ้าอยู่ในวัยเด็กจะมีพลังงานร่างกายมากกว่าความคิด ในวัยผู้ใหญ่จะมีพลังงานความคิดมากกว่าพลังงานร่างกาย ส่วนวัยหนุ่มสาวจะมีทั้งพลังงานร่างกายและความคิดควบคู่กันไป พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคลไม่ว่าจะเป็นพลังงานกาย พลังงานความคิด ย่อมมีการใช้กฎและควบคุมส่วนเกินควบคู่กันไป ส่วนพลังที่เกินนี้หากไม่ใช้ถูกทางก็จะนำไปสู่การทำลาย สร้างความเสียหายหรือความเสื่อมเสียต่าง ๆ ได้ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องพยายามหาหนทางในการควบคุมพลังงานเกินนี้เอาไว้และแสดงออกในทางที่เป็นประโยชน์ต่อทางโรงเรียนและสังคม

ณะภา ลีพรม (2558: 32) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง สามัคคี รักหมู่คณะ ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ตรง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

วารภรณ์ บุญดอก (2559: 13) อธิบายถึงความสำคัญและความมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียน เป็นการดำเนินไปเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สติปัญญาของนักเรียนให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน การประกอบอาชีพการงานในอนาคต

กาญจนา กันธะนที (2561: 27) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของงานกิจการนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ทางสถานศึกษาได้จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนที่มีความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย และจิตใจ โดยเริ่มตั้งแต่การรับนักเรียน งานทะเบียนประวัติ การจัดหาสวัสดิการต่าง ๆ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การปกครองดูแลนักเรียนให้ประพฤติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนและสังคม

กล่าวโดยสรุป งานกิจการนักเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูเข้าใจ สามารถช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง และอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข มีนักวิชาการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้

โธมัส กาศโอสถ (2554: 79) ได้กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญคือ เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง สามัคคี รักหมู่คณะ ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะตนเต็มตามศักยภาพและนักเรียนได้รับความช่วยเหลือ แก้ไขพฤติกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 10) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของงานกิจการนักเรียนที่จะพัฒนาให้เกิดระเบียบวินัยและความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรในเรื่องต่อไปนี้

1) ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2) การเคารพต่อกฎหมายและกติกาของสังคม รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะมีความสามัคคี รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอย่างมีหลักการและเหตุผล ใช้เสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรม และศาสนา

3) ความภูมิใจในความเป็นไทย การเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความรู้และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนการร่วมกันธำรงรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศชาติ

4) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ณัฐพร หลากสุขธม (2560: 47) ได้กล่าวว่า ความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยม มุ่งเน้นในเรื่องของการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ รู้จักคิดเป็นระบบให้มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข รักความเป็นไทย สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและลักษณะนิสัยที่ดีให้กับนักเรียน

นาราชนก กองทองกลาง (2561: 13) ได้กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง และปรับเข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ สติปัญญาของนักเรียนให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน การประกอบอาชีพการงานในอนาคต

กาญจณา กันธะนที (2561: 28) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของงานกิจการนักเรียนก็คือเป็นการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นภายในโรงเรียนหรือสถานศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาสติปัญญาให้กับนักเรียน เป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองเข้าใจวิถีการดำเนินชีวิต ทำให้ครูกับนักเรียนได้มีโอกาสติดต่อพบปะกันนอกห้องเรียนโดยมีกิจกรรมเป็น

ตัวกระตุ้น ช่วยให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักสำรวจตัวเอง นำความสามารถที่ตนเองมีอยู่มาใช้ได้อย่างถูกต้อง รู้จักปกครองตนเองตามแนวประชาธิปไตย สามารถที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละต่อส่วนรวม มีระเบียบวินัยในตนเอง รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมถึงเป็นการพัฒนาสติปัญญาให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนมีขอบข่ายการดำเนินงานครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างกว้างขวาง นักการศึกษาหลายท่านและหน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน ดังนี้

โคมฉาย กาศีโอสถ (2554: 82) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 4 ประการ ดังนี้

- 1) งานสวัสดิการนักเรียน ได้แก่ การบริการสุขภาพ การบริการอาหารกลางวัน การจัดหาทุนการศึกษา การจัดสันตนาการ
- 2) งานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม/ชมรม

4) งานกิจกรรมเพิ่มเติม ได้แก่ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม กิจกรรมอาสาพัฒนาสิ่งต่าง ๆ
ดวงแก้ว จันทรสุต (2554: 14-15) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 3 ประการ ดังนี้

- 1) ด้านงานปกครองและระเบียบวินัยนักเรียน
- 2) ด้านงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

3) ด้านงานสวัสดิการ ได้แก่ แนะแนว ทุนการศึกษา และสหกรณ์โรงเรียน
เมษิต กองเงิน (2554: 10) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 5 ประการ ดังนี้

- 1) สถานนักเรียน
- 2) สหกรณ์โรงเรียน
- 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด
- 4) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชุมนุมตามความสนใจ
- 5) กิจกรรมในห้องเรียน

ศิริชัย โอมฤก (2554: 42) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 4 ประการ ดังนี้

1) งานการให้สวัสดิการ ได้แก่ บริการแนะแนว บริการทุนการศึกษา บริการสุขภาพ บริการอาหารในโรงเรียน บริการจดหมาย การไปรษณีย์ และโทรศัพท์ การบริการรับส่งนักเรียน บริการความปลอดภัย บริการเสริมวิชาการ บริการเรียนวิชาทหาร บริการร้านค้าในโรงเรียน บริการศิษย์เก่า

2) งานการควบคุม ได้แก่ งานรับเด็กเข้าเรียนและการจัดทำระเบียบนักเรียนการปกครองนักเรียน

3) งานกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ งานกิจกรรมนักเรียน การจัดองค์การนักเรียน

4) งานการสอน ได้แก่ การปฐมนิเทศนักเรียน การสอนซ่อมเสริม และการสอนพิเศษ

ปณิธิฤกษ์ เลิศล้ำ (2555: 18) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 4 ประการ ดังนี้

1) ด้านงานบริการ

2) ด้านงานปกครอง

3) ด้านงานแนะแนว

4) ด้านกิจกรรมนักเรียน

ทรรศนะ เลี้ยงรักษา (2556: 305-307) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 6 ประการ ดังนี้

1) งานสำมะโนนักเรียน

2) งานรับและลงทะเบียนนักเรียน

3) งานกิจกรรมนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด

4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

5) งานวินัยและความประพฤตินักเรียน

6) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

อภิญญา รุ่งธรรม (2556: 35-41) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 5 ประการ ดังนี้

1) ด้านการปกครองและเสริมสร้างระเบียบวินัย

2) ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

3) ด้านการบริการทุนการศึกษา

4) ด้านกิจกรรมชมรมและกิจกรรมอื่น ๆ

5) ด้านการแนะแนว

โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน (2557: 31 อ้างถึงใน มัลลิกา คูสีวิน 2559: 18) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน 5 ประการ ดังนี้

1) งานกิจกรรมนักเรียน

2) งานรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

3) งานบริการแนะแนว

- 4) งานจัดบริการอาหารกลางวัน
- 5) งานจัดบริการสุขภาพและอนามัยนักเรียน

อุเทน วิระทูล (2559: 33) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน มี 3 ประการ ดังนี้

- 1) งานวินัยและการปกครองนักเรียน
- 2) งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3) งานบริการและสวัสดิการ

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียนในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากนักการศึกษาต่าง ๆ มาทำการจัดกลุ่มการบริหารงานกิจการนักเรียนและสังเคราะห์ แล้วนำมาแจกแจงความถี่ตามนักการศึกษาที่มีความเห็นตรงกัน ตามรายละเอียดที่แสดงตาม ตาราง 1 การสังเคราะห์การบริหารงานกิจการนักเรียน

ตาราง 1 การสังเคราะห์การบริหารงานกิจการนักเรียน

ขอบข่ายงานกิจการ นักเรียน	ชื่อนักการศึกษา/ผู้แต่ง/ผู้วิจัย									
	โฉมฉาย กาศโอสถ (2554)	ดวงแก้ว จันทรสฐิต (2554)	เมษิต กองเงิน (2554)	ศิริชัย โอมฤค (2554)	ปณิธิฤกษ์ เลิศล้ำ (2555)	พรรณนะ เลี้ยงรักษา (2556)	อภิญา รุธรรม (2556)	โรงเรียนบ้านป่าช่างนาเงิน (2557 อ้างถึงใน มัลลิกา คูสิวิน 2559)	อุเทน วิระทูล (2559)	รวม/ความถี่
1. งานกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม	/	/	/	/	/			/	/	7
2. งานบริการและ สวัสดิการนักเรียน					/	/			/	3
3. งานสหกรณ์โรงเรียน		/	/							2
4. การรับนักเรียน และการทำทะเบียน						/				1
5. งานแนะแนว	/					/	/	/		4
6. งานโครงการพิเศษ							/			1
7. งานปกครองและ ระเบียบวินัย		/			/	/	/	/	/	6

ตาราง 1 (ต่อ)

ขอบข่ายงานกิจการ นักเรียน	ชื่อนักการศึกษา/ผู้แต่ง/ผู้วิจัย									
	โหมฉาย ภาคโอสถ (2554)	ดวงแก้ว จันทรสุต (2554)	เมษิต กองเงิน (2554)	ศิริชัย โอมฤก (2554)	ปณิธิกฤตย์ เลิศล้ำ (2555)	ทรศกณะ เลียงรักษา (2556)	อภิญา รุธรรม (2556)	โรงเรียนบ้านป่าขางนาเงิน (2557 อ้างถึงใน มัลลิกา คูสิวิน 2559)	อุเทน วิระกุล (2559)	รวม/ความถี่
8. การจัดบริการสุขภาพ อนามัยนักเรียน	/						/	/		3
9. งานสถานนักเรียน			/	/						2
10. งานสำมะโนนักเรียน						/				1
11. งานดูแลและช่วยเหลือ นักเรียน	/					/	/			3
12. การป้องกันและ แก้ไข สิ่งเสพติด						/				1
13. กิจกรรมกีฬา และ นันทนาการ	/									1
14. กิจกรรมนอกหลักสูตร		/								1
15. กิจกรรมอิสระ				/						1
16. งานอาหารกลางวัน								/		1

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับขอบข่ายงานกิจการนักเรียน สรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปและเป็นหลักใหญ่ ๆ สำคัญ ๆ คล้ายคลึงกัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ความถี่ที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป โดยมีขอบข่ายงาน ดังนี้ 1) งานกิจกรรมนักเรียน 2) งานปกครองและระเบียบวินัย 3) งานแนะแนว 4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน 5) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และ 6) งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน รายละเอียดของแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

4.1 งานกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นและต้องมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดที่ตัวนักเรียนเสมอ กิจกรรมบางกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ทางราชการกำหนดให้โรงเรียนจัดขึ้น ในบางกิจกรรมก็มีการจัดจนเป็นประเพณี นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ ความสามารถ อย่างน้อย 1 กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้

กว้างขวางยิ่งขึ้น สนองความสนใจและเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตย

4.1.1 ความหมายของงานกิจกรรมนักเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของงานกิจกรรมนักเรียนไว้หลากหลายทัศนะสรุปได้ดังนี้

พรทิพย์ ทองไพบูลย์ (2555: 20) ได้สรุปกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ ไม่มีการคิดเป็นผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

ไมตรี ศรีธธาพันธ์ (2556: 15) ได้สรุปกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนและนักเรียนร่วมกันจัดขึ้น นอกเหนือจากเวลาเรียนตามปกติและมีการวางแผนในการทำกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม การตรวจสอบ ประเมินผล และมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนากิจกรรม เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียนได้

นิพนธ์ ก้องเวหา (2557: 22) ได้สรุปกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม หรือร่วมกันจัดขึ้นตามความสนใจ ตามความสมัครใจ ตามความถนัดของตนเอง เพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้สมบูรณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น และเน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัย พัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว การคิดสร้างสรรค์ และค้นหาความถนัดของตนเอง และปลูกฝังลักษณะนิสัยการอยู่ร่วมกันในระบอบประชาธิปไตย

ชนะจิต คำแฝง (2559: 17) ได้สรุปกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริม ปลูกฝัง ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สวภาพ เพทกสิกุล (2559: 27) ได้สรุปกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความสมัครใจ โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการวางแผน ดำเนินกิจกรรม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ตามความถนัดของตนเอง เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ เน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ทำให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และยังเป็น การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.1.2 ขอบข่าย/ตัวชี้วัดของกิจกรรมนักเรียน

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียนไว้ ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2551: 41-42) กล่าวว่า ขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียนมีดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ ชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ
- 2) กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจเฉพาะและความสามารถพิเศษ ได้แก่ ชุมนุมละคร ชุมนุมโต้วาที หนังสือพิมพ์โรงเรียน ชุมนุมดนตรี และชุมนุมงานอดิเรกต่าง ๆ เป็นต้น
- 3) กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มุ่งฝึกการปกครองตนเองและบริการส่วนรวม ได้แก่ สภานักเรียน คณะกรรมการโรงเรียน กลุ่มช่วยเหลือด้านสวัสดิการและการจราจร กลุ่มพัฒนาบริเวณโรงเรียน กลุ่มบริหารและรักษาความสะอาดโรงอาหาร เป็นต้น
- 4) กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจ น้ำใจและศีลธรรม ได้แก่ อนุภาซาด ลูกเสือ ชุมนุมพุทธศาสน์ แคมป์ไฟ เป็นต้น
- 5) กิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ กิจกรรมประเภทนี้พัฒนาการอยู่ร่วมกัน การเข้าสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ กิจกรรมการพบปะสังสรรค์ในรุ่นเดียวกัน การร่ำวง สีสาค การไปทัศนศึกษา เป็นต้น
- 6) กิจกรรมทางด้านการกีฬา สร้างความสามัคคี มีน้ำใจ เสียสละ รู้จักให้อภัย ได้แก่ ชุมนุมทางด้านการกีฬาต่าง ๆ

ปิณิตา พุ่มแย้ม (2551: 41) กล่าวว่า ขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียน มีดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมเพื่อส่งเสริมวิชาการ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาต่าง ๆ
- 2) กิจกรรมเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เช่น วันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญทางประวัติศาสตร์

3) กิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม

4) กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการศึกษาและนันทนาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา (2552: 28-32) กล่าวว่า ขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียน มีดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษา
- 2) ดำเนินการจัดตั้งและควบคุมดูแลองค์การวิชาชีพต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา
- 3) จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 4) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
- 5) ควบคุมดูแลกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีวิสามัญและกิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร

- 6) ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และศิลปวัฒนธรรมในสถานศึกษา
- 7) ควบคุมและดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมหน้าเสาธง
- 8) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 9) สรุปลผลการประเมินและนำผลการประเมินเสนอฝ่ายบริหารและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 10) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
- 11) ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 25) กล่าวว่า ขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียน มีดังต่อไปนี้
 - 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร สถานศึกษาให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และครบตามหลักสูตรของแต่ละกิจกรรม
 - 2) กิจกรรมชุมนุม ชมรมสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ
 กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียน เป็นงานที่ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย กิจกรรมกีฬาและกรีฑา กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมที่พัฒนาความสนใจเฉพาะและความสามารถพิเศษ กิจกรรมพัฒนาจิตใจ เป็นต้น เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

4.2 งานปกครองและระเบียบวินัย

สถานศึกษาไม่ใช่เพียงแต่มุ่งสร้างงานทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว ภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา คือ การสร้างคน สร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ และศักยภาพ ปลูกฝังจริยธรรม ค่านิยมที่ดี รู้จักรักษาระเบียบวินัย เพราะนักเรียนอยู่ในวัยที่ต้องการการปลูกฝังเป็นอย่างมาก สังคมประเทศชาติได้อาศัยโรงเรียนเป็นแหล่งเสริมสร้างคุณภาพ คุณธรรมให้กับเยาวชนได้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป

4.2.1 ความหมายของงานปกครองและระเบียบวินัย

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของงานปกครองและระเบียบวินัยไว้ ดังนี้

ชุมพล ศักดิ์สาคร (2553: 13) ได้สรุปงานปกครองและระเบียบวินัย หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลนักเรียนในด้านความประพฤติ โดยการป้องกันและแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วรุฒิ ญานวรพงศ์ (2554: 7) ได้สรุปงานปกครองและระเบียบวินัย หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการอบรม ดูแล ควบคุม ป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ส่งเสริมพฤติกรรมที่ติงามให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อนองและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปณิธิกฤษฎี เลิศล้ำ (2555: 30) ได้สรุปงานปกครองและระเบียบวินัย เป็นภารกิจหลักส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เพราะธรรมชาตินั้นคนเก่งอย่างเดียวไม่ได้ต้องเป็นคนดีด้วย ดังนั้น ครูจึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งให้ความรู้และอบรม พร้อมกับประสานสัมพันธ์กันหลายฝ่าย โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน ต้องอาศัยความถูกต้องตามหลักการและกฎระเบียบวินัยและข้อบังคับต่าง ๆ ที่วางไว้ด้วยความละเอียดอ่อน มีคุณธรรม เมตตาธรรม เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนในการอบรมสั่งสอนตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมกับร่วมมือกันสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อช่วยกันหาแนวทางป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

กล่าวโดยสรุป งานปกครองและระเบียบวินัย หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการอบรม ดูแล ควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนในการอบรมสั่งสอน ส่งเสริมสนับสนุนพฤติกรรมที่ติงาม ให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.2.2 ขอบข่าย/ตัวชี้วัดของงานปกครองและระเบียบวินัย

หน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายของงานปกครองและระเบียบวินัยไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา (2552: 28-32) กล่าวว่า ขอบข่ายงานปกครองและระเบียบวินัย มีดังต่อไปนี้

- 1) ปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา
- 3) ประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน
- 4) เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการงานปกครองและระเบียบวินัย เพื่อพิจารณาการลงโทษนักเรียนนักศึกษา
- 5) พิจารณาเสนอระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การตัดคะแนนความประพฤติและพิจารณาเสนอความเห็นในการลงโทษนักเรียนนักศึกษา

6) ประสานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท การก่อความไม่สงบในสถานศึกษา

7) จัดทำระเบียบนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับการพิจารณาตัดคะแนนความประพฤติและลงโทษกรณีกระทำความผิดต่อระเบียบวินัย ข้อบังคับ

8) สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินเสนอต่อฝ่ายบริหาร

9) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

10) ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2552: 37) กล่าวว่า งานปกครองและระเบียบวินัยมีขอบข่าย ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความสะอาด การแต่งกาย การเข้าแถว การแสดงความเคารพ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน

2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 คือ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ การปฏิบัติตามกฎหมาย การพัฒนาสาธารณสถาน ฯลฯ

4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5) การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

สนใจ แก้วน่าน (2556: 13) กล่าวว่า งานปกครองและระเบียบวินัยมีขอบข่าย ดังนี้

1) ด้านการวางแผนงานปกครองนักเรียน

2) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

3) ด้านการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

4) ด้านการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายของงานปกครองและระเบียบวินัย เป็นการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ด้านความประพฤติและระเบียบวินัย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์

4.3 งานแนะแนว

การบริการแนะแนวในโรงเรียน เป็นการบริการช่วยเหลือนักเรียนที่เกิดปัญหาให้สามารถช่วยเหลือตนเอง ได้รู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

4.3.1 ความหมายของการแนะนำ

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของงานแนะนำไว้หลากหลายทัศนะ สรุปได้ดังนี้

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2554: 33) ได้ให้ความหมายของการแนะนำไว้ว่าการแนะนำเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้บุคคลสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและเฉลียวฉลาด การแนะนำถือหลักว่า ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำต้องเพียงแต่ชี้ช่องทางให้เท่านั้น ผู้รับการแนะนำจะเป็นผู้ตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยความสมัครใจ ผู้แนะนำจะเพียงใช้เครื่องมือต่าง ๆ เข้าช่วยเพื่อให้ผู้รับการแนะนำเข้าใจด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง การแนะนำจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราสามารถมองเห็นลู่ทางต่าง ๆ ที่ตนเองมองข้ามเสียแต่แรกด้วย

สมพร วงศ์วิธุน (2555: 12) ได้ให้ความหมายว่า การแนะนำเป็นวิธีการกระบวนการ หรือบริการที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนมีการปรับตัว ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ รู้จักเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจความถนัด และบุคลิกภาพทั้งสภาพแวดล้อมที่ตนอยู่ สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองอย่างเต็มที่ในทุกด้านเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม พร้อมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์รอบตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 2) ได้ให้ความหมายของการแนะนำไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

วีชรี ทรัพย์มี (2556: 3) ได้ให้ความหมายของการแนะนำไว้ว่า การแนะนำเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้ เช่น ตัดสินใจได้ว่า จะศึกษาด้านใด ประกอบอาชีพใด หรือแก้ปัญหาอย่างไร และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข ความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุกด้าน

เรวัต ศุภย์กลาง (2558: 26) การแนะนำ หมายถึง การช่วยเหลือนักเรียนทั้งในลักษณะการให้บริการและกระบวนการช่วยเหลือ เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างดี สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาด และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของตนได้อย่างเหมาะสม

เกศรา น้อยคนึง (2560: 12) งานแนะนำ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่จะทำให้บุคคลสามารถเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์หรือสิ่งแวดล้อมได้และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สุทัศน์ เดชกุญชร (2561: 34) งานแนะนำ หมายถึง การส่งเสริมความสามารถทางด้านการเรียนทุกด้านให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ รู้จักวิธีการป้องกันปัญหาใน

การเรียนรู้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ช่วยให้สามารถวางแผนด้านการศึกษาในอนาคต รู้วิธีการเตรียมตัวในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพชีวิตในสถานศึกษาได้

ณัฐกานต์ ภิญญะวีย์ (2562: 27) ได้สรุปความหมายของการแนะแนวไว้ว่าเป็นกระบวนการหรือบริการที่โรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีการปรับตัว ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ รู้จักเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และบุคลิกภาพ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ช่วยให้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ในทุกด้าน เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม พร้อมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป งานแนะแนว หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการหรือวิธีการช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เข้าช่วย เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์หรือสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง และให้คำปรึกษาทั้งในด้านการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และด้านชีวิต ส่งเสริมนักเรียนให้มีการปรับตัว ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่

4.3.2 ขอบข่าย/ตัวชี้วัดงานแนะแนว

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานแนะแนวไว้ ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 2) ได้สรุปขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว แบ่งเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้

1) ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

2) ด้านอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาเซียน สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ

3) ด้านส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดี มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุทัศน์ เดชกุญชร (2561: 42) ได้สรุปขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว แบ่งเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้

อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2) กิจกรรมแนะแนวด้านการงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้โลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพมีการเตรียมตัวสู่อาชีพ ตลอดจนมีการพัฒนางานอาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ

3) กิจกรรมแนะแนวด้านชีวิตและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต และสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ณัฐกานต์ ภิญญะวีย์ (2562: 45) ได้สรุปขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว แบ่งเป็น 2 กิจกรรม ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนการศึกษา ต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการ และทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถวางแผนการเรียนการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2) การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้โลกของงานอาชีพได้อย่างหลากหลาย มีเจตคติและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพมีการเตรียมตัวสู่อาชีพและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายงานแนะแนว เป็นการจัดกิจกรรมโดยแบ่งเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านการงานและอาชีพ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านชีวิตและสังคม โดยแต่ละกิจกรรมมุ่งให้นักเรียนได้พัฒนา รู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถวางแผนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

การจัดสวัสดิการให้กับนักเรียนเป็นภารกิจที่ทางโรงเรียนต้องบริการให้กับนักเรียนทุกคนตามความเหมาะสม และยังส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักเรียน บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนควรจัดให้มี ได้แก่ บริการแนะแนว บริการสุขภาพ จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้น่าอยู่ เป็นต้น

4.4.1 ความหมายของงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของงานบริการและสวัสดิการนักเรียนไว้ ดังนี้

สมพิศ ไหมงาม (2548: 87-88 อ้างถึงใน วราภรณ์ บุญดอก, 2559: 18) ได้สรุปงานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง งานบริการที่มุ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อสนองให้กับนักเรียนในการใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข โดยอำนวยความสะดวกในเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน เช่น บริการทางวิชาการ บริการห้องสมุด บริการแนะแนว บริการอาหารกลางวัน บริการจัดหาทุนการศึกษา จัดสวัสดิการความปลอดภัยและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

เดชา แก้วภูมิแห่ (2554: 43) ได้สรุปงานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง การให้บริการความช่วยเหลือแก่นักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพจิตให้ได้รับความสะดวกในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด การจัดบริการตรวจสุขภาพเกี่ยวกับยาเสพติด การตรวจหาสารเสพติด การดำเนินการหากพบว่ามีนักเรียนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การจัดระบบความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งอาจจะมีรูปแบบแตกต่างกันตามลักษณะความจำเป็นของนักเรียนและโรงเรียน เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจอย่างต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

มธุกันตา แซ่ลิ้ม (2559: 31) ได้สรุปงานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและควบคุมสวัสดิการและการให้บริการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษา และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด การประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการสรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินเสนอฝ่ายบริหาร

สวภพ เทพกสิกุล (2559: 31) ได้สรุปงานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง การให้บริการความช่วยเหลือแก่นักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน ได้แก่ การจัดบริการด้านอาหารกลางวัน ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ด้านห้องสมุด ด้านระบบความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามจากปัญหาสังคมต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีรูปแบบแตกต่างกันตามลักษณะความจำเป็นของนักเรียนและโรงเรียน เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจอย่างต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในโรงเรียนและสังคมได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป งานบริการและสวัสดิการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษาด้านการจัดและควบคุมสวัสดิการ รวมถึงการให้บริการต่าง ๆ เช่น บริการทางวิชาการ บริการห้องสมุด บริการโสตทัศนูปกรณ์ บริการอาหารกลางวัน บริการจัดหาทุนการศึกษา จัดสวัสดิการความปลอดภัยและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน พร้อมทั้งการสรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินเสนอฝ่ายบริหาร

4.4.2 ขอบข่าย/ตัวชี้วัดของงานบริการและสวัสดิการนักเรียน

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานบริการและสวัสดิการนักเรียนไว้ ดังนี้

สุชาติดา ธรรมนิยม (2551: 40) กล่าวว่า ขอบข่ายงานบริการและสวัสดิการนักเรียน มีดังต่อไปนี้

- 1) งานแนะแนว
- 2) การจัดหาทุนการศึกษา
- 3) สุขภาพอนามัย

- 4) งานด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา (2552: 18) กล่าวว่า ขอบข่ายงานบริการและสวัสดิการ มีดังต่อไปนี้
- 1) จัดและควบคุมดูแลสวัสดิการและการให้บริการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น ร้านค้า น้ำดื่ม การทำประกันอุบัติเหตุ การทำใบอนุญาตขับขี่ เป็นต้น
 - 2) จัดโรงอาหาร วางแผน จัดระบบและควบคุมดูแลการประกอบอาหารและให้บริการแก่นักเรียนนักศึกษาให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการที่ดี
 - 3) ประสานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
 - 4) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
 - 5) ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
 - 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- สุวิทย์ หนองไผ่ (2555: 20) กล่าวว่า ขอบข่ายงานปกครองและระเบียบวินัย มีดังต่อไปนี้
- 1) งานบริการ
 - 1.1) จัดบริการอาหารกลางวัน น้ำดื่ม แก่นักเรียนทั้งโรงเรียน
 - 1.2) จัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียน
 - 1.3) จัดบริการด้านห้องสมุด
 - 1.4) จัดบริการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด
 - 1.5) จัดบริการด้านระบบความปลอดภัยทั้งในและนอกสถานศึกษา
 - 2) งานสวัสดิการ
 - 2.1) ควบคุมดูแล คุณค่าทางอาหารที่นักเรียนควรได้รับตามหลักโภชนาการ กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายของงานบริการและสวัสดิการนักเรียน จะเกี่ยวข้องกับ การจัดและควบคุมดูแลสวัสดิการและการให้บริการด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 งาน ได้แก่ 1) งานบริการ จะเกี่ยวกับด้านโภชนาการ ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ด้านห้องสมุด 2) งานสวัสดิการ จะเกี่ยวกับการควบคุมดูแล คุณค่าทางอาหารตามหลักโภชนาการ

4.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

การบริการด้านสุขภาพอนามัยกับนักเรียน เป็นการช่วยเหลือในการป้องกันภาวะที่เกิดขึ้นกับร่างกายต่าง ๆ เช่น เชื้อโรคที่เข้าสู่ร่างกายการได้รับสารอาหารที่ไม่มีประโยชน์การจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อสุขภาพ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

4.5.1 ความหมายของงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนไว้ดังนี้

ปริญทร์ ศรีชนะเนตร (2555: 13) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยโดยหน่วยงานสาธารณสุขและโรงเรียน เพื่อส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียน เพื่อให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข มีเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อครอบครัวและชุมชน

ชุติมณฑน์ วรวงศ์ (2556: 11) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นการจัดกิจกรรมทุกประเภทภายในโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนในโรงเรียนมีสุขภาพดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

ทัศนทยา บวรชาติ (2556: 18) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นงานที่โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยและสาธารณสุข รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้สามารถนำไปปรับปรุงและส่งเสริมสุขภาพของตนเองและบุคคลอื่น รวมทั้งชุมชนให้เกิดความผาสุกทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

อรรรรณ ธารธีรวัฒน์ (2559: 16) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกัน การรักษา ปรับปรุง และมีการส่งเสริมสุขภาพของบุคคลทุกคนในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยในชีวิตของตนเอง

กาญจณา กันธะนิก (2561: 46) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นงานที่โรงเรียนต้องให้ความสำคัญเพราะถ้านักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ งานส่งเสริมสุขภาพอนามัยของโรงเรียนเป็นงานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ควบคุมดูแลอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ จัดหาแพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตรวจสุขภาพประจำปี พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการประกันสุขภาพ การให้ความรู้ แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนให้มีพฤติกรรมที่ดี ห่างไกลจากสารเสพติดและลดการเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสถานศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของการควบคุมดูแลสุขภาพอนามัย น้ำดื่ม การรักษาพยาบาลของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนและนักเรียน โดยหน่วยงานสาธารณสุขและโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันโรคต่าง ๆ จัดตรวจสุขภาพประจำปี พร้อมทั้งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกการให้ความรู้ มีเจตคติที่ดี มีแนวทางการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพที่ดี เพื่อให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

4.5.2 ขอบข่าย/ตัวชี้วัดงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนไว้

ดังนี้

ปริญทร์ ศรีษะเนตร (2555: 16) ได้สรุปขอบข่ายงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ไว้ดังนี้

- 1) การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ
- 2) การบริการสุขภาพในโรงเรียน
- 3) สุขศึกษาในโรงเรียน
- 4) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสุขภาพอนามัย

ทัศนทยา บวรชาติ (2556: 18) ได้สรุปขอบข่ายงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ไว้ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนสุขศึกษา
- 2) การจัดบริการด้านอนามัย
- 3) การจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ
- 4) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน ชุมชน และโรงเรียน

มัลลิกา คูสีวิน (2559: 29) ได้สรุปขอบข่ายงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ไว้ดังนี้

- 1) การบริการด้านสุขภาพอนามัย
- 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 3) การให้ความรู้ทางด้านสุขศึกษา
- 4) การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านสุขภาพอนามัย

ชุติมณฑน์ วรวงศ์ (2556: 21) ได้สรุปขอบข่ายงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ไว้ดังนี้

- 1) ด้านการบริการสุขภาพ
- 2) ด้านการบริการทันตอนามัย
- 3) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันโรค
- 4) ด้านการให้บริการสุขภาพนักเรียน
- 5) ด้านการบริหารงานผู้นำนักเรียนฝ่ายอนามัย
- 6) ด้านการจัดทำบัตรสุขภาพประจำตัวนักเรียน

อรวรรณ ธารธีรวัฒน์ (2559: 31) ได้สรุปขอบข่ายงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ไว้ดังนี้

- 1) ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ถูกสุขลักษณะ

- 2) ด้านบริการด้านสุขภาพ
- 3) ด้านการบริการด้านการศึกษาหรือสุขศึกษา
- 4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายของงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นงานบริการด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพอนามัย 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านสุขศึกษา 4) ด้านความร่วมมือของโรงเรียนและชุมชน เพื่อร่วมกันส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี

4.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

การดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เป็นการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทักษะในการดำรงชีวิต

4.6.1 ความหมายของงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้
 สรายุทธ เถาว์วันดี (2557: 19) ได้สรุปงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงระบบหรือกระบวนการที่มีขั้นตอนและหลักการ เพื่อที่จะช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีเครื่องมือ วิธีการที่ชัดเจนในการทำงาน อีกทั้งต้องมีครูที่ปรึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่หลักในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สวภาพ เทพกลีกุล (2559: 37) ได้สรุปงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงกระบวนการดำเนินงานและขั้นตอนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้แก่ การจัดประชุมผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือนักเรียน การกำกับติดตามการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องทีนอกเหนือจากการเรียน รวมทั้งการประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัญหาต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

พิมพรัตน์ สมครอง (2560: 21) ได้สรุปงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวิธีการการทำงานและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและปลอดภัยจากสิ่งยั่วยุภายนอก

กล่าวโดยสรุป งานดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับระบบหรือกระบวนการที่มีขั้นตอนและหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน ครูที่ปรึกษา เป็นต้น ซึ่งครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวิธีการวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม การตรวจสอบ รวมทั้งการประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดประชุมผู้ปกครองเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือ ดูแลให้นักเรียนเป็นคนดี เก่ง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.6.2 ขอบข่าย/ตัวชี้วัดงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 35) กล่าวว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีครูประจำชั้น และครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) กิจกรรมการคัดกรอง
- 3) กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนา
- 4) กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือและแก้ไข
- 5) กิจกรรมการส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 17) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการและขั้นตอนสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) การคัดกรองนักเรียน
- 3) การป้องกันและแก้ปัญหา
- 4) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน
- 5) การส่งต่อ

สวทท เทพทสิกุล (2559: 31) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการและขั้นตอนสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

- 1) กระบวนการในการดำเนินงานมีขั้นตอนต่อเนื่องชัดเจน
- 2) นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ
- 3) ดำเนินการทั้งส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ได้แก่

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากปัญหาในสังคม การจัดประชุมผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือนักเรียน การกำกับติดตามการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นอกเหนือจากเรื่องการศึกษา รวมทั้งการประเมินผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องอื่น ๆ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองอบรมดูแลลูกหลานของตนด้วยวิธีถูกต้อง

4) การมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคนในโรงเรียนทั้งผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องมีมาตรฐาน สามารถดำเนินการเพื่อประกันสุขภาพได้

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน มีการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ได้แก่

1) กิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) กิจกรรมการคัดกรอง 3) กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนา 4) กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือและแก้ไข 5) กิจกรรมการส่งต่อ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ตั้งอยู่ที่อำเภอควนขนุน รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา โดยสนับสนุน ส่งเสริมบทบาทสถานศึกษาในการเป็นนิติบุคคล สามารถปฏิบัติภารกิจในการบริหารจัดการงานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบริหารจัดการครอบคลุมในท้องที่ 11 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอควนขนุน อำเภอป่าพะยอม อำเภอศรีนครินทร์ อำเภอศรีบรรพต อำเภอบางแก้ว อำเภอเขาชัยสน อำเภอตะโหมด อำเภอกงหรา อำเภอป่าบอน และอำเภอปากพะยูน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 27 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนพัทลุง 2) โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม 3) โรงเรียนพรหมพิณิตชัยบุรี 4) โรงเรียนประภัสสรรังสิต 5) โรงเรียนวชิรธรรมสถิต 6) โรงเรียนสตรีพัทลุง 7) โรงเรียนงหราพิชากร 8) โรงเรียนชะรัดชูปถัมภ์ 9) โรงเรียนห่านโพธิ์พิทยาคม 10) โรงเรียนประชาบำรุง 11) โรงเรียนตะโหมด 12) โรงเรียนควนขนุน 13) โรงเรียนพนางตุง 14) โรงเรียนดอนศาลานำวิทยา 15) โรงเรียนปัญญาวุธ 16) โรงเรียนควนพระสาครินทร์ 17) โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร 18) โรงเรียนทหารเรือประชาสรรค์ 19) โรงเรียนศรีบรรพตพิทยาคม 20) โรงเรียนตะแพนพิทยา 21) โรงเรียนป่าบอนพิทยาคม 22) โรงเรียนบางแก้วพิทยาคม 23) โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม 24) โรงเรียนนิคมควนขนุนวิทยา 25) โรงเรียนเขาชัยสน 26) โรงเรียนนาขยาดพิทยาคาร และ 27) โรงเรียนอุดมวิทย์ายน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ทั้งหมดจำนวน 1,215 คน จำแนกขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียนในสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ขนาด ดังนี้ ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน จำนวน 16 แห่ง ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 ถึง 1,499 คน จำนวน 8 แห่ง ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 ถึง 2,499 คน จำนวน 1 แห่ง และขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน จำนวน 2 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563) โดยมีที่ตั้งของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) เขตชุมชนเมือง เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก เป็นศูนย์กลางของความเจริญต่าง ๆ มีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพัทลุง และโรงเรียนสตรีพัทลุง 2) เขตชุมชนกึ่งเมือง เป็นเขตที่มีการผสมผสานกันระหว่างความเป็นชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท มีการดำเนินชีวิตทั้งแบบวิถีชนบทแบบเดิม และตามแบบสังคมเมือง มีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง จำนวน 17 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนประภัสสรรังสิต โรงเรียนวชิรธรรมสถิต โรงเรียนเขาชัยสน โรงเรียนควนขนุน โรงเรียนพนางตุง โรงเรียนนาขยาดพิทยาคาร โรงเรียนดอนศาลานำวิทยา โรงเรียนปัญญาวุธ โรงเรียนทหารเรือประชาสรรค์ โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร โรงเรียนงหราพิชากร โรงเรียนชะรัดชูปถัมภ์ โรงเรียนตะโหมด โรงเรียนประชาบำรุง โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม โรงเรียนนิคมควนขนุนวิทยา และโรงเรียนบางแก้วพิทยาคม 3) เขตชุมชนชนบท เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่น้อยกว่าเขตชุมชนเมือง มีชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพรหมพิณิตชัยบุรี โรงเรียนห่านโพธิ์พิทยาคม โรงเรียนอุดมวิทย์ายน โรงเรียนควนพระ

สาครินทร์ โรงเรียนศรีบรรพตพิทยาคม โรงเรียนตะพานพิทยา โรงเรียนป่าบอนพิทยาคม และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พัทลุง ทั้งนี้ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เรื่องการเปลี่ยนชื่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนชื่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พัทลุง ตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2564 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง, 2564) ทำให้สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนจึงมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคม และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (สำนักงานจังหวัดพัทลุง, 2563: 26)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงได้มีค่านิยมองค์กร ถือเป็นประโยชน์ของนักเรียนและสถานศึกษาเป็นสำคัญ (Students and School Come First : SSCF) โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ ผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ มีจุดเน้นมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่งกล้า มีทักษะชีวิต มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง และมีความสุข อีกทั้งยังมุ่งให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ซึ่งได้มีการจัดรูปแบบการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนต้นแบบเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “โรงเรียนสุจริต” โรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) โรงเรียนที่ได้รับรางวัลสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ To Be Number One ดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยดีเด่น โรงเรียนต้นแบบลูกเสือดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น เป็นต้น จะเห็นได้ว่า งาน/โครงการส่วนใหญ่เป็นงานที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของงานกิจการนักเรียนทั้งสิ้น ดังนั้น การบริหารงานกิจการนักเรียนจึงเป็นงานหนึ่งที่มีความสำคัญควบคู่ไปกับการบริหารงานวิชาการ เพราะเป็นตัวที่ช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา

จากสภาพปัจจุบันมีนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากครอบครัว ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน หรือปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน เนื่องจากมีโรงเรียนจำนวนไม่น้อยยังขาดความพร้อมที่จะทำให้นักเรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหวังของสังคม ดังจะเห็นได้จากผลการนิเทศ ติดตามของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า โรงเรียนขาดการดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการปกป้อง คุ้มครอง และให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเท่าทัน ทัวถึง ถูกต้อง และเป็นธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงองค์รวม ตลอดจนการแก้ปัญหาของนักเรียนยังขาดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และในการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้วิธีการลงโทษที่ไม่เหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563: 2)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจ ข้อที่ 1 ของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่กล่าวไว้ว่า เสริมสร้างผู้เรียนให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยศาสตร์พระราชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563: 14) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เพื่อได้ทราบข้อแตกต่างการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงานของครู ในบริบทสภาพแวดล้อมและสังคมที่แตกต่างกัน และเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จึงมีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ ทำการศึกษาไว้อย่างหลากหลาย ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งได้ เสนอไว้ตามลำดับดังนี้

ภิญญา รัตนวรชาติ (2550: ง) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนและด้าน การจัดบริการแนะแนวนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การบริหารกิจการ นักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้าน การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด จำแนกตามสถานภาพครอบครัว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 5) การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด จำแนกตามสภาพนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิชาติ สวัสดิ์มิ่งคล (2553: 88) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารกิจการ นักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 3) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน และไม่แตกต่างกันตามตำแหน่ง 4) การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามขนาดโรงเรียน และไม่แตกต่างกันตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน

ศทวภูธร วิรัตน์ (2554: ก) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ของผู้บริหารและครูโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

รัตนาวดี นานาผล (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านมิตรสัมพันธ์ และด้านกิจสัมพันธ์ 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ ด้านปกครองและระเบียบวินัย ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนว และด้านการบริการสุขภาพอนามัย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายด้าน พบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2 ด้านกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริชัย โอมฤกษ์ (2554: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยสุด ได้แก่ ด้านการสอน 2) ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านงานการให้สวัสดิการ รองลงมาคือ ด้านการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน และ ด้านงานควบคุม 3) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด นครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 4) แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครราชสีมา 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน ดังนี้ 4.1 ปัญหาด้านงานการให้สวัสดิการ มีแนวทาง แก้ปัญหา ดังนี้ ควรจัดให้มีการระดมทุนการศึกษาจากคณะครู ผู้นำชุมชน ศิษย์เก่า ตลอดจนผู้มี จิตศรัทธาทุกภาคส่วน 4.2 ปัญหาด้านงานการควบคุม มีแนวทางแก้ปัญหา ดังนี้ ควรให้ครูประจำชั้น กำกับ ติดตาม ดูแลนักเรียน พร้อมทั้งจัดทำระเบียบสะสมและประวัตินักเรียน ควรให้ครูประจำชั้น กำกับ ดูแลการกรอกข้อมูล โรงเรียนควรจัดกลุ่มเป้าหมาย คัดกรองนักเรียนเข้ารับการอบรม 4.3 ปัญหาด้านกิจกรรมนักเรียน มีแนวทางแก้ปัญหา ดังนี้ ควรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบ ความสำเร็จการจัดสถานักเรียน โรงเรียนควรสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ มาให้งาน สถานักเรียน 4.4 ปัญหาด้านการสอน มีแนวทางแก้ปัญหา ดังนี้ ควรสร้างความตระหนักถึง ความสำคัญของการเรียนซ่อมเสริม ควรวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วจัดเป็นกลุ่ม และสร้าง เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนให้เหมาะสม

สวรินทร์ สุชาบุรณ์ (2554: 44) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระภาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน ชุมชนวัดบ้านระภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองพึงพอใจในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของโรงเรียนสูงสุด และด้านการจัด กิจการนักเรียนต่ำสุด

สุนทรี เตชะตน (2554: 108-109) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานปกครองโรงเรียน เทศบาล 6 นครเข็ยงราย อำเภอมือง จังหวัดเข็ยงราย ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงาน ปกครองโรงเรียนเทศบาล 6 นครเข็ยงรายในภาพรวมและด้าน ทั้งด้านงานป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมนักเรียน ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย ด้านงานระดับ สายชั้นและด้านงานรักษาความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการบริหารงานปกครองโรงเรียน เทศบาล 6 นครเข็ยงราย อำเภอมือง จังหวัดเข็ยงราย ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านงานป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมนักเรียนในเรื่องบทลงโทษและกตึกาในการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนยังมีน้อยไป ไม่ครอบคลุม 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานปกครองโรงเรียนเทศบาล 6 นครเข็ยงราย อำเภอมือง จังหวัดเข็ยงราย ควรมีการจัดทำปฏิทินแผนงานประจำปีงบประมาณ มีการประสานงานระหว่าง คณะทำงาน ครูสายชั้น รวมถึงครูที่ปรึกษา ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน

ชวกร จันทร์ทอง (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรม แนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารกิจกรรมนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทั้งในภาพรวมและ รายด้าน ทั้งด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงและพัฒนา มีการปฏิบัติอยู่

ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่าตัวแปรตำแหน่งในการทำงานที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในเรื่องสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาที่สำคัญในแต่ละด้าน คือ ด้านการวางแผน (Plan) ควรแก้ปัญหาคาราคาซังด้านงานแนะแนวและควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแนะแนวที่เป็นเอกเทศ ด้านการปฏิบัติ (Do) ควรปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และควรให้ครูทุกคนมีความรู้ในการแนะแนวนักเรียน รวมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากกว่าเดิมและกระทำอย่างต่อเนื่อง ด้านการตรวจสอบ (Check) ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และมีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ และด้านการปรับปรุงและพัฒนา (Act) ควรมีการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมให้ต่อเนื่อง

วารกุล พลมณี (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ด้านการวางแผนงานปกครองนักเรียน ด้านการบริหารงานปกครองนักเรียน และด้านการประเมินผลงานปกครองนักเรียน

ภูษณิศ คารวพงศ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ไม่แตกต่างกันตามประเภทของสถานศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การอบรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จันทร์ กำภัสสร (2557: 80-81) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านการบริการกิจกรรมแนะแนวมีการปฏิบัติมากในรายการสำรวจข้อมูล ปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียนมีการปฏิบัติมากในรายการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และ

ธรรมชาติของผู้เรียน และด้านการบริการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์มีการปฏิบัติกิจกรรมมากในรายการสรุปผลข้อมูลปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน

2) ปัญหาของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในกิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ พบว่ามีปัญหาใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครู 3) ด้านนักเรียน 4) ด้านผู้ปกครองและชุมชน 5) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3) แนวทางแก้ปัญหของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้บริหารต้องร่วมมือกัน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง 2) ด้านครูต้องสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดขึ้นกับครู ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้รับความรู้ได้เข้าอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านนักเรียน ปลูกฝังจิตสำนึก สาธารณะความอดทน อดกลั้น ระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย 4) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึง

เจนจิรา ชูประเสริฐ (2558: 80-82) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านงานปกครองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ด้านงานแนะแนว และด้านงานบริการให้แก่ นักเรียน ตามลำดับ 2) ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านงานปกครองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านงานบริการให้แก่ นักเรียน ด้านงานกิจกรรมนักเรียน และด้านงานแนะแนว ตามลำดับ 3) การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) ที่มีโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า มีสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน

อาทิตยา เวชกรณ์ (2559: 101) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับมาก อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านสวัสดิการนักเรียน และอันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านงานแนะแนว แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านงานแนะแนวควรจัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนการแนะแนวทางประกอบอาชีพแก่นักเรียน มีการเชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพและศิษย์เก่ามาให้คำแนะนำแก่นักเรียน 2) ด้านกิจกรรม

นักเรียน ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามความสามารถความถนัด เพื่อเอื้อต่อการทำงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนอย่างจริงจัง

3) ด้านโครงการพิเศษ ควรกำหนดงานโครงการพิเศษไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนและกำหนดผู้รับผิดชอบงานโครงการพิเศษให้ชัดเจน 4) ด้านงานปกครอง ควรจัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องระเบียบและข้อปฏิบัติต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ 5) ด้านสวัสดิการนักเรียน ควรจัดเตียงพยาบาล เวชภัณฑ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ และจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านงานพยาบาลประจำอยู่ที่ห้องพยาบาล

พลากร จำลอง (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีในภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกันทุกด้าน 3) ครูโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรีที่มีประเภทครูต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารกิจการนักเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน

วารภรณ์ บุญดอก (2559: ง) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 2) ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของครูกลุ่มโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการพยาบาล ขาดเวชภัณฑ์และอุปกรณ์การปฐมพยาบาล นักเรียนที่โรงเรียนรับเข้าศึกษาในแต่ละปีมีปัญหาด้านความสามารถในการเรียนอ่อน ขาดงบประมาณและอุปกรณ์ที่จะสนับสนุนในการจัดกิจกรรมและการสอนซ่อมเสริม นักเรียนไม่สนใจที่จะรับการสอนซ่อมเสริม

ณัฐพร หลากสุขถม (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เมื่อพิจารณาแต่ละงาน จากค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการดำเนินงานเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ 1. งานส่งเสริมกิจการนักเรียน 2. งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และ 3. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับ 2) แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 งานส่งเสริมกิจการนักเรียน ได้ทำการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการตามความเหมาะสม และส่งเสริมคณะกรรมการ

ดำเนินงานกิจการนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ งานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีการกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และแต่งตั้งคำสั่งผู้มาทำหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบริบทของสถานศึกษา

กาญจนา กันธะนิก (2561: ง) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียน โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ในภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติงานมากที่สุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ด้านกิจกรรมและวินัยนักเรียน ด้านส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ และด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย ข้อเสนอแนะการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย คือ ควรมีการออกกำลังกายหน้าเสาธงอาทิตย์ละ 1 ครั้ง ควรมีการตรวจสุขภาพของนักเรียนในแต่ละภาคเรียนเพื่อประชุมวางแผนงานอนามัยภายในโรงเรียน สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานอนามัยนักเรียน ด้านส่งเสริมกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้สถาบันอื่นมาแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการวางแผนประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้ความรู้แก่คณะครูเกี่ยวกับการแนะแนว เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปชี้แจงแนะนำนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ออกกำลังกายมากขึ้น มีกีฬาและกิจกรรมที่หลากหลายและแปลกใหม่ที่นักเรียนเข้าถึงได้ทุกเพศทุกวัย ด้านกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ควรจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะมากขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และด้านกิจกรรมและวินัยนักเรียน โรงเรียนควรมีการตรวจเครื่องแต่งกายทุกเดือน เพื่อเช็คความเรียบร้อย ให้นักเรียนมีการประเมินตนเองและทำกิจกรรมกระตุ้นตัวเองเพื่อการส่งเสริมทางด้านวินัยนักเรียน

บัญญัติ ขอบจิตต์ (2561: ง) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมสภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีสภาพการบริหารจัดการสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมแนะแนวมีสภาพการบริหารจัดการต่ำสุด 2) ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ดังนี้ ควรมีการวางแผน การนิเทศ กำกับติดตามอย่างเป็นระบบ และรายงานผลดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวต่อชุมชน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและวางแผนโครงสร้างงานกิจกรรมนักเรียนไว้อย่างชัดเจน และพัฒนาสมรรถนะครูกิจกรรมนักเรียนให้มีความสามารถเข้าใจหลักสูตรมีทักษะในการสอน และการพัฒนาต่อเนื่องให้เป็น Best Practices ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 มีการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างหลากหลาย ผู้บริหารควรมีนิเทศภายใน เสวนาสะทอนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review : AAR)

รักศักดิ์ คุ่มชนม์ (2561: 74) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิเชียร จงดี (2561: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานสารสนเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการณ์การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการบริหารงานแนะแนวที่แตกต่างกันตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์ (2562: ง) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน และด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับ 2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน และด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ 3) ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม ด้านที่มีค่า

ความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน รองลงมา คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

โสภา เชื่อมทอง (2562: 70-71) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีความหลากหลายในการใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรจัดให้มีการให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ควรหาวิธีในการขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรจัดทำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนอย่างชัดเจน

เฉลิมพล สโมรินทร์ และนางลักษณ์ ใจฉลาด (2563: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่หนึ่งคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ลำดับที่สองมีค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้งสองด้าน คือ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนและด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ลำดับที่สามคือ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ลำดับที่สี่คือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ลำดับที่ห้า คือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

รัชพล เทียงดี (2563: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งได้ข้อเสนอดังนี้

Grant (2006 อ้างถึงใน ทิพวรรณ จารุวิภาค, 2550: 61) ได้ศึกษาความพึงพอใจงานของผู้จัดการระดับกลางในการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า ผู้จัดการระดับกลางในการบริหารกิจการนักเรียนมีระดับความพึงพอใจทางสถิติน้อย โดยมีค่านัยสำคัญของตัวแปรภายในและภายนอกระดับปานกลาง และมีความไม่พึงพอใจงานตามลำดับ ในด้านปัจจัยภายในและภายนอก คือ ด้านอายุและการแข่งขันของผู้บริหารระดับกลางในการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า ผู้มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานจะเป็นผู้มีอายุระหว่าง 20-30 ปี โดยเป็นชาวอเมริกา ชาวแอฟริกา และชนเชื้อสายสเปน เป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มผู้บริหารระดับกลาง โดยศึกษาด้านการดูแล เป็นด้านที่อยู่ในระดับไม่มีความพึงพอใจ

Dale (2007: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผู้บริหารกิจการนักเรียนหญิงที่ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำระดับสูงด้านการศึกษา โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านวัฒนธรรม ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ด้านเพศ ด้านความสำเร็จ ด้านประสบการณ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ ด้านความปลอดภัยทางด้านทรัพยากร และด้านการดำเนินงานเป็นทีม พบว่า การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ทั้งทางวิชาชีพและความสัมพันธ์ส่วนบุคคลผ่านการทำงานเป็นทีม การทำงานในองค์กรที่มีการสนับสนุนคุณค่า ความสำเร็จ ทักษะการทำงาน และความรักในอาชีพ การเข้าใจและยอมรับเงื่อนไขความแตกต่างของผู้ร่วมงาน และมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานมาก

Engelbride (2007: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปรับโครงสร้างงานกิจการนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่ง พบว่า การปรับโครงสร้างงานกิจการนักศึกษาโดยใช้กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม ประสบผลสำเร็จและเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจพัฒนางานกิจการนักเรียน การพัฒนางานกิจการนักเรียนเกิดขึ้นได้ เมื่อมีความเข้าใจเป้าหมายที่ชัดเจนและดำเนินการให้เห็นผลสำเร็จจริง ในส่วนของการปรับโครงสร้างที่จำกัดการมีส่วนร่วม มีเป้าหมายไม่ชัดเจน ส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จได้น้อยลง

Orgera (2007: 6) ได้ศึกษาประสบการณ์การทำงานของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านงานกิจการนักเรียนถึงค่านิยมแนวทางในการปฏิบัติ พบว่า ค่านิยมที่ใช้ในการดำเนินงาน คือ ทัศนคติและรูปแบบ วิธีการ หลักการทฤษฎีของสถาบันความเชี่ยวชาญระดับมืออาชีพ และแนวโน้มทางการศึกษาที่สูงขึ้น ส่วนข้อที่ควรพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนระดับมืออาชีพ คือ การเข้าใจนักเรียนที่ดำเนินชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ได้รับการบริการที่แตกต่างกัน ตามบริบทของสภาพแวดล้อม

Browne, Speed, and Walker (2015 อ้างถึงใน สวภพ เทพกสิกุล, 2559: 91) ได้ทำการศึกษาถึงการศึกษาสภาพงานกิจการนักเรียนในประเทศแคนาดา ภายในปี 2013 ซึ่งศึกษาในมุมมอง แนวทาง และทิศทางของกิจการนักเรียนในอนาคตว่าจะเป็นเช่นไร ทั้งนี้จากงานวิจัยดังกล่าว Browne, Speed, and Walker ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงงานกิจการนักเรียนของประเทศแคนาดาในสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการรวบรวมข้อมูลของนักเรียนได้โดยวิธีการอย่างหลากหลาย โดยอาศัยเทคโนโลยีทางสารสนเทศมาสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งนี้จาก

สภาพในปัจจุบันที่ยังคงเกิดความผิดพลาดเชิงข้อมูลของนักเรียน รวมถึงความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐต่อสถานศึกษา ซึ่งควรให้ความสนับสนุนในเชิงข้อมูลข่าวสารของนักเรียน ในเชิงข้อมูลเรื่องสภาพความเป็นอยู่ ดังนั้น แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงปัญหาและร่วมหาวิธีการแก้ไขร่วมกับสถานศึกษาต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนสามารถแบ่งขอบข่ายงานได้หลายงาน เช่น งานด้านสวัสดิการ งานด้านกิจกรรมนักเรียน งานด้านการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน งานด้านการจัดบริการสุขภาพและอนามัยนักเรียน งานด้านการจัดบริการแนะแนว งานด้านการปกครอง เป็นต้น ซึ่งแต่ละสถานศึกษามีการแบ่งงานที่แตกต่างกัน ทำให้พบปัญหาการบริหารงานที่ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้อาจมีปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ขนาดสถานศึกษา ประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน ที่ตั้งของสถานศึกษา หรืออาจจะมีปัญหาทางด้านบริหารจัดการอื่น ๆ สำหรับการศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จึงน่าจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อให้การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน ตลอดจนการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนให้มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและสมดุล อีกทั้งยังมุ่งที่จะดูแลความประพฤติ ระเบียบวินัย และสวัสดิการของผู้เรียน เป็นการช่วยขัดเกลาให้นักเรียนให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยจัดและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนให้ลดลงได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คัดเลือกและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 1.5 ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 1.6 ความมุ่งหมายทั่วไปของการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 1.7 ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน
 - 1.7.1 งานกิจกรรมนักเรียน
 - 1.7.2 งานปกครองและระเบียบวินัย
 - 1.7.3 งานแนะแนว
 - 1.7.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
 - 1.7.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
 - 1.7.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.8 ข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร
 - 1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารที่รวบรวมไว้ เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา กรอบแนวคิดในการวิจัยและโครงสร้างของเครื่องมือ
3. นำผลการวิเคราะห์ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร

ขั้นที่ 2 ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 27 โรงเรียน จำนวน 990 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ในปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 27 โรงเรียน จำนวน 278 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัดพัทลุง ทั้งหมด 27 โรงเรียน แล้วใช้การเทียบบัญชีไตรยางศ์ตามสัดส่วนของโรงเรียน

1.2 สุ่มครูโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน แสดงรายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสัดส่วนของโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียน	ขนาดสถานศึกษา	ประชากร จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง จำนวนครู
1	พัทลุง	ขนาดใหญ่	149	42
2	สตรีพัทลุง	ขนาดใหญ่	135	38
3	ตะโหมด	ขนาดใหญ่	91	26
4	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พัทลุง	ขนาดกลาง	63	18
5	เขาย้ายสน	ขนาดกลาง	49	14
6	ควนขนุน	ขนาดกลาง	50	14
7	หารเทารังสีประชาสรรค์	ขนาดกลาง	59	17
8	ปากพะยูนพิทยาคาร	ขนาดกลาง	33	9
9	งหราพิชากร	ขนาดกลาง	28	8
10	ป่าพะยอมพิทยาคม	ขนาดกลาง	39	11
11	บางแก้วพิทยาคม	ขนาดกลาง	32	9

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	ขนาดสถานศึกษา	ประชากร จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง จำนวนครู
12	พรหมพิanitชัยบุรี	ขนาดเล็ก	12	3
13	ประภัสสรรังสิต	ขนาดเล็ก	35	10
14	วชิรธรรมสถิต	ขนาดเล็ก	13	4
15	ห่านโพธิ์พิทยาคม	ขนาดเล็ก	15	4
16	พนาางตุง	ขนาดเล็ก	19	5
17	อุดมวิทยายน	ขนาดเล็ก	17	5
18	นาขยายตวิทยาการ	ขนาดเล็ก	10	3
19	ดอนศาลานำวิทยา	ขนาดเล็ก	12	3
20	ปัญญาารุ	ขนาดเล็ก	22	6
21	ควนพระสาครินทร์	ขนาดเล็ก	17	5
22	ชะรัตขณุปลัมภ์	ขนาดเล็ก	11	3
23	ประชาบำรุง	ขนาดเล็ก	15	4
24	ศรีบรรพตพิทยาคม	ขนาดเล็ก	16	3
25	ตะแพนพิทยา	ขนาดเล็ก	13	4
26	ป่าบอนพิทยาคม	ขนาดเล็ก	17	5
27	นิคมควนขนุนวิทยา	ขนาดเล็ก	18	5
	รวม		990	278

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (2563)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง มีแบบแผนการวิจัย ดังตาราง 3

ตาราง 3 แบบแผนการวิจัย

ลำดับที่	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1	เพื่อศึกษาการบริหารงาน กิจการนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พัทลุง	ครูผู้สอน จำนวน 278 คน	แบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2	เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน กิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตาม ความคิดเห็นของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พัทลุง จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้ง ของสถานศึกษา และ สถานภาพการทำงาน	ครูผู้สอน จำนวน 278 คน	แบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ F-test
3	เพื่อศึกษาปัญหาและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การบริหารงานกิจการ นักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พัทลุง	ครูผู้สอน จำนวน 278 คน	แบบสอบถาม ปลายเปิด (Open- ended Questions)	การแจกแจงความถี่ การวิเคราะห์เนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย ใช้สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับ ขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ซึ่งมีข้อคำถามครอบคลุมการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 งาน ได้แก่ 1) งานกิจกรรมนักเรียน 2) งานปกครองและระเบียบวินัย 3) งานแนะแนว 4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน 5) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และ 6) งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน มีข้อคำถามจำนวน 71 ข้อ ซึ่งแยกตามข้อคำถาม ดังนี้

งานที่ 1 งานกิจกรรมนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
งานที่ 2 งานปกครองและระเบียบวินัย	จำนวน 12 ข้อ
งานที่ 3 งานแนะแนว	จำนวน 12 ข้อ
งานที่ 4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	จำนวน 11 ข้อ
งานที่ 5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
งานที่ 6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยในแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยถามข้อมูล ดังนี้

1. ปัญหา อุปสรรคของการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

- 1.1 งานกิจกรรมนักเรียน
- 1.2 งานปกครองและระเบียบวินัย
- 1.3 งานแนะแนว
- 1.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
- 1.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
- 1.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน
2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแบบการสร้างแบบสอบถาม เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และการบริหารงานกิจการนักเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ พัฒนาข้อคำถามจากงานวิจัยของ รัตนารณณ์ พลวัน (2555: 87-88) และวารารณณ์ บุญดอก (2559: 111) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของข้อคำถามให้สอดคล้องครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างจำนวน 72 ข้อ ครอบคลุมข้อคำถามตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียน 6 งาน ดังนี้ 1) งานกิจกรรมนักเรียน 2) งานปกครองและระเบียบวินัย 3) งานแนะแนว 4) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน 5) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และ 6) งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว พร้อมแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะและความถูกต้องในสำนวนภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1 ดร.กฤติกา อินใหม่ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนประภัสสรรังสิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

4.2 ดร.สาริศา คงมี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา

4.3 นายวิยุทธ์ กาญจนกำเนิด ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 64-65) และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ไว้ใช้ ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถามตอนที่ 2 มีจำนวน 72 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 จำนวน 71 ข้อ ดังนั้นจึงมีข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทั้งหมด จำนวน 71 ข้อ

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 30 คน ซึ่งจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ดังนี้

5.1 ครู ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 3 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 10 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 17 คน รวมจำนวน 30 คน

6. หลังการทดลองใช้แบบสอบถามแล้ว นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 72-73) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

7. นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำนวน 278 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามการวิจัย ในครั้งนี้ในรูปแบบออนไลน์ โดยการสแกน QR CODE จากนั้นผู้วิจัยทำการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยผู้วิจัยได้ส่งนิยามศัพท์เฉพาะประกอบการตอบแบบสอบถาม และโทรศัพท์ติดตามผลการตอบแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่งานสารบรรณของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลทันตามระยะเวลาที่กำหนด

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ตอบกลับในรูปแบบออนไลน์ จำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลและแก้ไขในส่วนของตัวแปรอิสระ ที่ตั้งของสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาบันทึกลงในโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับดังนี้

1. กรอกรหัสแบบสอบถาม และกำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

2.1 ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

2.2 ข้อมูลตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA (F-test) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

2.4 ข้อมูลตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ใช้การวิเคราะห์

เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับจากมากไปน้อย ตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของเครื่องมือ ใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 64-65)

1.2 ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 72-73)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการบรรยายข้อมูลพื้นฐาน

2.1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)

2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.2.1 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ ดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	การแจกแจงความถี่
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานแบบเอฟ
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของนัยสำคัญทางสถิติ
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ตามตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

3.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา

3.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2564 จำนวน 278 คน ผู้วิจัยทำการจัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทางระบบ My Office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง และได้รับการตอบกลับในรูปแบบออนไลน์ จำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพในการทำงาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 278)	ร้อยละ
1. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน	72	25.90
ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน	100	35.97
ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป	106	38.13
รวม	278	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 278)	ร้อยละ
2. ที่ตั้งของสถานศึกษา		
สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง	80	28.78
สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง	151	54.32
สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท	47	16.91
รวม	278	100.00
3. สถานภาพการทำงาน		
ครูที่ปรึกษา	220	79.14
ครูแนะแนว	23	8.27
ครูฝ่ายปกครอง	35	12.59
รวม	278	100.00

จากตาราง 4 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 278 คน เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 35.97 และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 เมื่อพิจารณาตามที่ตั้งของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 54.32 รองลงมาคือ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.91 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูที่มีสถานภาพเป็นครูที่ปรึกษา จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 79.14 รองลงมา คือ ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.59 และน้อยที่สุด คือ ครูแนะแนว จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.27

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

การวิเคราะห์การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตาราง 5-11

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
1. งานกิจกรรมนักเรียน	4.42	0.57	มาก
2. งานปกครองและระเบียบวินัย	4.38	0.60	มาก
3. งานแนะแนว	4.26	0.76	มาก
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	4.37	0.53	มาก
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	4.31	0.58	มาก
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	4.42	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	4.36	0.53	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ งานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x} = 4.42$, $SD = 0.57$) รองลงมา คือ งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.42$, $SD = 0.59$) งานปกครองและระเบียบวินัย ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.60$) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x} = 4.37$, $SD = 0.53$) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.58$) และงานแนะแนว ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.76$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ งานกิจกรรมนักเรียน

งานกิจกรรมนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
1. ผู้บริหารมีการจัดทำแผนดำเนินงานล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.83	มาก
2. ผู้บริหารสำรวจความต้องการของนักเรียน เกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมชุมนุม	4.30	0.86	มาก
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมชุมนุมตามความถนัดและความสนใจ	4.61	0.61	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์	4.57	0.65	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

งานกิจกรรมนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น	4.62	0.66	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กีฬาภายในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.47	0.72	มาก
7. ผู้บริหารจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียน แต่ระดับชั้นได้อย่างเหมาะสม	4.34	0.70	มาก
8. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ	4.31	0.81	มาก
9. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.38	0.78	มาก
10. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	4.40	0.78	มาก
11. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน	4.40	0.82	มาก
12. ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานกิจกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.42	0.57	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร งานกิจกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น ($\bar{x} = 4.62$, $SD = 0.66$) รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมชุมนุมตามความถนัดและความสนใจ ($\bar{x} = 4.61$, $SD = 0.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการจัดทำแผนดำเนินงานล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.19$, $SD = 0.83$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมและรายข้อ งานปกครองและระเบียบวินัย

	งานปกครองและระเบียบวินัย	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
		\bar{x}	SD	
1.	ผู้บริหารให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	4.23	0.81	มาก
2.	ผู้บริหารกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน	4.38	0.76	มาก
3.	ผู้บริหารมีนโยบายให้จัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.51	0.70	มากที่สุด
4.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปกครองและระเบียบวินัยอย่างชัดเจน	4.49	0.69	มาก
5.	ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน	4.26	0.84	มาก
6.	ผู้บริหารร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	4.31	0.84	มาก
7.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย เช่น การแต่งกายทรงผม การเข้าเรียน เป็นต้น	4.32	0.86	มาก
8.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.47	0.67	มาก
9.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนา ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น	4.40	0.78	มาก
10.	ผู้บริหารมีการยกย่องให้กำลังใจและมอบวุฒิบัตรแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี	4.45	0.76	มาก
11.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน	4.38	0.70	มาก
12.	ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานปกครองและระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.63	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.38	0.60	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานปกครองและระเบียบวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีนโยบายให้จัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.51$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปกครองและระเบียบวินัยอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.49$, $SD = 0.69$) และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.23$, $SD = 0.81$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ งานแนะแนว

งานแนะแนว	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
1. ผู้บริหารสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการแนะแนว	4.24	0.89	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง	4.23	0.93	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสังคม	4.14	0.93	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่	4.26	0.80	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการศึกษาต่อ	4.36	0.86	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการทำงานและการประกอบอาชีพ	4.27	0.83	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านชีวิตและสังคม	4.32	0.80	มาก
8. ผู้บริหารจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม	4.21	0.86	มาก
9. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่	4.22	0.91	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.22	0.93	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

งานแนะแนว	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
11. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.86	มาก
12. ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย	4.26	0.76	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร งานแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการศึกษาต่อ ($\bar{x} = 4.36$, $SD = 0.86$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.35$, $SD = 0.86$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสังคม ($\bar{x} = 4.14$, $SD = 0.93$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมและรายข้อ งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
1. ผู้บริหารจัดมอบทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน	4.51	0.66	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะและมีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่	4.33	0.69	มาก
3. ผู้บริหารสนับสนุนในการจัดสถานที่และภาชนะที่ใช้รับประทานอาหารอย่างเหมาะสม และสะอาด	4.41	0.71	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจำหน่ายอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายนักเรียนของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	4.37	0.67	มาก
5. ผู้บริหารจัดบริการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่ สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ	4.48	0.65	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
6. ผู้บริหารได้ประสานงานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลในเรื่องการรักษาความปลอดภัยบริเวณภายนอกสถานศึกษา เช่น บริเวณป้ายรถเมล์และจุดที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.73	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหนังสือและครุภัณฑ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ใช้บริการ	4.41	0.66	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดบรรยากาศห้องสมุดให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า	4.20	0.83	มาก
9. ผู้บริหารสนับสนุนการบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่สนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ	4.37	0.73	มาก
10. ผู้บริหารสนับสนุนการบริการระบบอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนสามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง	4.36	0.81	มาก
11. ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานบริการและสวัสดิการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.35	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	0.53	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร งานบริการและสวัสดิการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารจัดมอบทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน ($\bar{x} = 4.51$, $SD = 0.66$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดบริการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่ สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.48$, $SD = 0.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดบรรยากาศห้องสมุดให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า ($\bar{x} = 4.20$, $SD = 0.83$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
1. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ	4.29	0.76	มาก
2. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดห้องพยาบาลที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพของนักเรียน	4.42	0.67	มาก
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดยา วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ	4.47	0.63	มาก
4. ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานสาธารณสุขในด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	4.45	0.64	มาก
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการบริการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นักเรียน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	4.13	0.92	มาก
6. ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.36	0.83	มาก
7. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนเป็นประจำ	4.16	0.73	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างเจตคติที่ดีในการดูแลสุขภาพของตนเอง	4.27	0.69	มาก
9. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของนักเรียน	4.23	0.76	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.78	มาก
11. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมป้องกันโรค เช่น การป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคเอดส์ เป็นต้น	4.29	0.69	มาก
12. ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.38	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย	4.31	0.58	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก

ที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดยา วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอ และมีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.47$, $SD = 0.63$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานสาธารณสุขในด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{x} = 4.45$, $SD = 0.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นักเรียนโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{x} = 4.13$, $SD = 0.92$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายข้อ งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

	งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
		\bar{x}	SD	
1.	ผู้บริหารกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.42	0.61	มาก
2.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามนโยบายและแผนปฏิบัติการสถานศึกษา	4.40	0.68	มาก
3.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.35	0.74	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการคัดกรองนักเรียน	4.44	0.75	มาก
5.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน	4.40	0.72	มาก
6.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยอาศัยกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	4.42	0.70	มาก
7.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาอย่างต่อเนื่อง	4.35	0.75	มาก
8.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียน	4.51	0.72	มากที่สุด
9.	ผู้บริหารประชุมครู ผู้ปกครองเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.42	0.71	มาก
10.	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการแก้ปัญหาให้นักเรียนร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	4.43	0.73	มาก
11.	ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.45	0.68	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น (n =278)		ระดับ
	\bar{x}	SD	
12. ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม การประเมินผล และ รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงาน ดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.42	0.59	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, $SD = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียน ($\bar{x} = 4.51$, $SD = 0.72$) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.45$, $SD = 0.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2 ข้อ คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.35$, $SD = 0.74$) และ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งต่อนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงหรือมีปัญหาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.35$, $SD = 0.75$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน

1. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาด สถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตาม
ขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	Sig
1. งานกิจกรรมนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	7.92	2.00	3.96	13.24***	.000
ภายในกลุ่ม	82.21	275.00	0.30		
รวม	90.13	277.00			
2. งานปกครองและระเบียบวินัย					
ระหว่างกลุ่ม	6.06	2.00	3.03	8.97***	.000
ภายในกลุ่ม	92.96	275.00	0.34		
รวม	99.02	277.00			
3. งานแนะแนว					
ระหว่างกลุ่ม	9.74	2.00	4.87	9.01***	.000
ภายในกลุ่ม	148.65	275.00	0.54		
รวม	158.39	277.00			
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	6.02	2.00	3.01	11.49***	.000
ภายในกลุ่ม	72.06	275.00	0.26		
รวม	78.08	277.00			
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	8.76	2.00	4.38	14.43***	.000
ภายในกลุ่ม	83.53	275.00	0.30		
รวม	92.30	277.00			
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	7.46	2.00	3.73	11.35***	.000
ภายในกลุ่ม	90.41	275.00	0.33		
รวม	97.87	277.00			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	7.07	2.00	3.54	13.60***	.000
ภายในกลุ่ม	71.50	275.00	0.26		
รวม	78.58	277.00			

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 12 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่
1. งานกิจกรรมนักเรียน	ขนาดเล็ก		.190	.423***
	ขนาดกลาง	.190		.233**
	ขนาดใหญ่	.423***	.233**	
2. งานปกครองและระเบียบวินัย	ขนาดเล็ก		.318***	.352***
	ขนาดกลาง	.318***		.034
	ขนาดใหญ่	.352***	.034	
3. งานแนะแนว	ขนาดเล็ก		.460***	.383***
	ขนาดกลาง	.460***		.077
	ขนาดใหญ่	.383***	.077	
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	ขนาดเล็ก		.341***	.331***
	ขนาดกลาง	.341***		.010
	ขนาดใหญ่	.331***	.010	
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	ขนาดเล็ก		.321***	.447***
	ขนาดกลาง	.321***		.126
	ขนาดใหญ่	.447***	.126	
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดเล็ก		.308***	.410***
	ขนาดกลาง	.308***		.101
	ขนาดใหญ่	.410***	.101	
ภาพรวม	ขนาดเล็ก		.323***	.391***
	ขนาดกลาง	.323***		.068
	ขนาดใหญ่	.391***	.068	

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานกิจกรรมนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานปกครองและระเบียบวินัยมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานแนะแนวมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานบริการและสวัสดิการนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตาม
ที่ตั้งของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	Sig
1. งานกิจกรรมนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	11.71	2.00	5.86	20.53***	.000
ภายในกลุ่ม	78.42	275.00	0.29		
รวม	90.13	277.00			
2. งานปกครองและระเบียบวินัย					
ระหว่างกลุ่ม	5.99	2.00	2.99	8.85***	.000
ภายในกลุ่ม	93.03	275.00	0.34		
รวม	99.02	277.00			
3. งานแนะแนว					
ระหว่างกลุ่ม	4.73	2.00	2.37	4.24*	.015
ภายในกลุ่ม	153.65	275.00	0.56		
รวม	158.39	277.00			
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	3.48	2.00	1.74	6.42***	.001
ภายในกลุ่ม	74.59	275.00	0.27		
รวม	78.08	277.00			
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	5.41	2.00	2.71	8.57***	.000
ภายในกลุ่ม	86.88	275.00	0.32		
รวม	92.30	277.00			
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	5.61	2.00	2.81	8.37***	.000
ภายในกลุ่ม	92.26	275.00	0.34		
รวม	97.87	277.00			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	5.87	2.00	2.94	11.10***	.000
ภายในกลุ่ม	72.71	275.00	0.26		
รวม	78.58	277.00			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 14 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานกิจกรรมนักเรียน งานปกครองและระเบียบวินัย งาน บริการและสวัสดิการนักเรียน งานจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และงานดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนงานแนะแนว ครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ที่ตั้งของ สถานศึกษา	ที่ตั้งของสถานศึกษา		
		เขตชุมชน เมือง	เขตชุมชน กึ่งเมือง	เขตชุมชน ชนบท
1. งานกิจกรรมนักเรียน	เขตชุมชนเมือง		.416***	.532***
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.416***		.116
	เขตชุมชนชนบท	.532***	.116	
2. งานปกครองและระเบียบวินัย	เขตชุมชนเมือง		.253**	.425***
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.253**		.172
	เขตชุมชนชนบท	.425***	.172	
3. งานแนะแนว	เขตชุมชนเมือง		.225	.378*
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.225		.153
	เขตชุมชนชนบท	.378*	.153	
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	เขตชุมชนเมือง		.216**	.304**
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.216**		.088
	เขตชุมชนชนบท	.304**	.088	
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัย นักเรียน	เขตชุมชนเมือง		.251**	.397***
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.251**		.146
	เขตชุมชนชนบท	.397***	.146	
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	เขตชุมชนเมือง		.242**	.414***
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.242**		.172
	เขตชุมชนชนบท	.414***	.172	

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ที่ตั้งของ สถานศึกษา	ที่ตั้งของสถานศึกษา		
		เขตชุมชน เมือง	เขตชุมชน กึ่งเมือง	เขตชุมชน ชนบท
ภาพรวม	เขตชุมชนเมือง		.267***	.408***
	เขตชุมชนกึ่งเมือง	.267***		.141
	เขตชุมชนชนบท	.408***	.141	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานกิจกรรมนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนกึ่งเมือง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานปกครองและระเบียบวินัยมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับชุมชนกึ่งเมือง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานแนะแนวมีความแตกต่างจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานบริการและสวัสดิการนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับชุมชนกึ่งเมือง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนกึ่งเมือง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 2 คู่ คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของ

สถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนกึ่งเมือง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับเขตชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	Sig
1. งานกิจกรรมนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	0.57	2.00	0.29	0.88	.417
ภายในกลุ่ม	89.56	275.00	0.33		
รวม	90.13	277.00			
2. งานปกครองและระเบียบวินัย					
ระหว่างกลุ่ม	1.98	2.00	0.99	2.81	.062
ภายในกลุ่ม	97.04	275.00	0.35		
รวม	99.02	277.00			
3. งานแนะแนว					
ระหว่างกลุ่ม	0.76	2.00	0.38	0.66	.515
ภายในกลุ่ม	157.63	275.00	0.57		
รวม	158.39	277.00			
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	2.03	2.00	1.02	3.68*	.027
ภายในกลุ่ม	76.04	275.00	0.28		
รวม	78.08	277.00			
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	0.85	2.00	0.42	1.28	.280
ภายในกลุ่ม	91.45	275.00	0.33		
รวม	92.30	277.00			

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	SS	df	MS	F	Sig
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน					
ระหว่างกลุ่ม	2.21	2.00	1.10	3.17*	.043
ภายในกลุ่ม	95.66	275.00	0.35		
รวม	97.87	277.00			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.28	2.00	0.64	2.28	.104
ภายในกลุ่ม	77.30	275.00	0.28		
รวม	78.58	277.00			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ครูที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานกิจกรรมนักเรียน งานปกครองและระเบียบวินัย งานแนะแนว และงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนงานบริการและสวัสดิการนักเรียน และงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ การทำงาน	สถานภาพการทำงาน		
		ครูที่ ปรึกษา	ครู แนะแนว	ครูฝ่าย ปกครอง
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	ครูที่ปรึกษา		.101	.234*
	ครูแนะแนว	.101		.335
	ครูฝ่ายปกครอง	.234*	.335	

ตาราง 17 (ต่อ)

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ การทำงาน	สถานภาพการทำงาน		
		ครูที่ ปรึกษา	ครู แนะแนว	ครูที่ฝ่าย ปกครอง
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	ครูที่ปรึกษา	.160	.160	.219
	ครูแนะแนว	.219		.379*
	ครูฝ่ายปกครอง		.379*	
ภาพรวม	ครูที่ปรึกษา		.120	.168
	ครูแนะแนว	.120		.288
	ครูฝ่ายปกครอง	.168	.288	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานบริการและสวัสดิการนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีสถานภาพการทำงานเป็นครูที่ปรึกษากับครูฝ่ายปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนมีความแตกต่างจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีสถานภาพการทำงานเป็นครูแนะแนวกับครูฝ่ายปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

การวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ มีลักษณะข้อคำถามเป็นปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) ปรากฏดังตาราง 18-23

ตาราง 18 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานกิจกรรมนักเรียน

งานกิจกรรมนักเรียน	ความถี่ (f) (คน)
ปัญหา	
1. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น	58
2. นักเรียนไม่ได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง	52
3. สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม	31
4. นักเรียนไม่ค่อยใช้เวลาว่างในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร	18
ข้อเสนอแนะ	
1. ครูควรดูแล กำกับติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	54
2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการชี้แจง อธิบายนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	48
3. สถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม	29
4. สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมพัฒนานักเรียนในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	15

จากตาราง 18 พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานกิจกรรมนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น (f=58) รองลงมาคือนักเรียนไม่ได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง (f=52) และสถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม (f=31) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ครูควรดูแล กำกับติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด (f=54) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการชี้แจง อธิบายนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (f=48) และสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม (f=29) ตามลำดับ

ตาราง 19 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานปกครองและระเบียบวินัย

งานปกครองและระเบียบวินัย	ความถี่ (f) (คน)
ปัญหา	
1. นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	62
2. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง	59
3. นักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง	41
4. นักเรียนมาโรงเรียนสายเกินกว่าเวลาที่กำหนด	25
ข้อเสนอแนะ	
1. สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	58
2. สถานศึกษาควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	58
3. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	37
4. สถานศึกษาควรมีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงพฤติกรรมมารโรงเรียนของนักเรียน	21

จากตาราง 19 พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานปกครองและระเบียบวินัยที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา (f=62) รองลงมาคือ นักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง (f=59) และนักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง (f=41) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (f=58) รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง (f=37) และ สถานศึกษาควรมีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงพฤติกรรมมารโรงเรียนของนักเรียน (f=21) ตามลำดับ

ตาราง 20 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานแนะแนว

งานแนะแนว	ความถี่ (f) (คน)
ปัญหา	
1. สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้และจบสาขาวิชาการแนะแนวโดยตรง	52
2. กิจกรรมแนะแนวยังไม่มีหลากหลาย	48
3. นักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	36
ข้อเสนอแนะ	
1. ผู้บริหารควรจัดหาครูที่จบตรงตามสาขาวิชาการแนะแนวเพิ่มเติม	52
2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนทุกแผนการเรียน หลากหลายรูปแบบ	45
3. ครูผู้สอนควรติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างเคร่งครัด	30

จากตาราง 20 พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานแนะแนวที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้และจบสาขาวิชาการแนะแนวโดยตรง (f=52) รองลงมาคือ กิจกรรมแนะแนวยังไม่มีหลากหลาย (f=48) และนักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว (f=36) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดหาครูที่จบตรงตามสาขาวิชาการแนะแนวเพิ่มเติม (f=52) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนทุกแผนการเรียนหลากหลายรูปแบบ (f=45) และ ครูผู้สอนควรติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างเคร่งครัด (f=30) ตามลำดับ

ตาราง 21 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	ความถี่ (f) (คน)
ปัญหา	
1. สถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุน	43
2. นักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา	42
3. สถานศึกษาไม่ได้กำหนดเวลาที่ชัดเจนในการขายอาหารและขนมให้นักเรียน	24

ตาราง 21 (ต่อ)

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	ความถี่ (f) (คน)
ข้อเสนอแนะ	
1. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริการนักเรียน	41
2. ผู้บริหารควรจัดมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	41
3. ผู้บริหารควรจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของอาหารที่นำมาจำหน่ายและควรลดเวลาบริการขายอาหารและขนม	19

จากตาราง 21 พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานบริการและสวัสดิการนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุน (f=43) รองลงมาคือ นักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา (f=42) และสถานศึกษาไม่ได้กำหนดเวลาที่ชัดเจนในการขายอาหารและขนมให้นักเรียน (f=24) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริการนักเรียน (f=41) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ (f=41) และ ผู้บริหารควรจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของอาหารที่นำมาจำหน่ายและควรลดเวลาบริการขายอาหารและขนม (f=19) ตามลำดับ

ตาราง 22 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	ความถี่ (f) (คน)
ปัญหา	
1. การให้บริการยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง เช่น การตรวจสุขภาพนักเรียน	47
2. สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการยังไม่ดีเท่าที่ควร	39
3. สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพของนักเรียนค่อนข้างน้อย	25
ข้อเสนอแนะ	
1. ผู้บริหารควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้บริการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	45
2. ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	34
3. ผู้บริหารควรจัดให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพมากขึ้น	23

จากตาราง 22 พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ การให้บริการยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง เช่น การตรวจสุขภาพนักเรียน (f=47) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการยังไม่ดีเท่าที่ควร (f=39) และสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพของนักเรียนค่อนข้างน้อย (f=25) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้บริการอย่างต่อเนื่อง (f=45) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (f=34) และผู้บริหารควรจัดให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพมากขึ้น (f=23) ตามลำดับ

ตาราง 23 ความถี่ของปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พัทลุง งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	ความถี่ (f) (คน)
ปัญหา	
1. นักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร	53
2. สถานศึกษาจัดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนไม่ชัดเจน	42
3. สถานศึกษาขาดการติดตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง	36
4. นักเรียนมีฐานะยากจน	24
ข้อเสนอแนะ	
1. ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุม ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	51
2. ผู้บริหารควรประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน	40
3. ผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน	36
4. ผู้บริหารควรจัดให้มอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่มีฐานะยากจน	23

จากตาราง 23 พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร (f=53) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนไม่ชัดเจน (f=42) และสถานศึกษาขาดการติดตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง (f=36) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุม ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน (f=51) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรประชุม

วางแผนเพื่อกำหนดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน (f=40) และผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน (f=36) ตามลำดับ

จากตาราง 18-23 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย สูงสุด 3 ลำดับ คือ งานปกครองและระเบียบวินัย เนื่องจากนักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา (f=62) รองลงมา คือ งานกิจกรรมนักเรียน เนื่องจาก นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น (f=58) และงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากนักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร (f=53) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย สูงสุด 3 ลำดับ คือ งานปกครองและระเบียบวินัย มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (f=58) รองลงมา คือ งานกิจกรรมนักเรียน มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรดูแล กำกับ ติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด (f=54) และงานแนะแนว มีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรจัดหาครูที่จบตรงตามสาขาวิชาการแนะแนวเพิ่มเติม (f=52) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง 2) เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสภาพการทำงาน 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 27 โรงเรียน จำนวน 990 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัดพัทลุง ทั้งหมด 27 โรงเรียน แล้วใช้การเทียบบัญชีรายชื่อตามสัดส่วนของโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ จำนวน 71 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) จำนวน 6 ข้อ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ ด้วยแอปพลิเคชัน Google Form แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าเอฟ สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) จากนั้นจึงอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 278 คน เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 35.97 และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 เมื่อพิจารณาตามที่ตั้งของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 54.32 รองลงมาคือ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.91 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูที่มีสถานภาพเป็นครูที่ปรึกษา จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 79.14 รองลงมา คือ ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.59 และน้อยที่สุด คือ ครูแนะแนว จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.27

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ งานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x} = 4.42$, $SD = 0.57$) รองลงมา คือ งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.42$, $SD = 0.59$) งานปกครองและระเบียบวินัย ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.60$) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x} = 4.37$, $SD = 0.53$) งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.58$) และงานแนะแนว ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.76$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน

3.1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.2 จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย

วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.3 สถานภาพการทำงาน พบว่า ครูที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงสรุปได้ดังนี้

4.1 งานกิจกรรมนักเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานกิจกรรมนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น (f=58) รองลงมาคือ นักเรียนไม่ได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง (f=52) และสถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม (f=31) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ครูควรดูแล กำกับติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด (f=54) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการชี้แจง อธิบายนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (f=48) และสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม (f=29) ตามลำดับ

4.2 งานปกครองและระเบียบวินัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานปกครองและระเบียบวินัยที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา (f=62) รองลงมาคือ นักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง (f=59) และนักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง (f=41) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (f=58) รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียน (f=37) และ สถานศึกษาควรมีการติดต่อประสานกับผู้ปกครอง เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงพฤติกรรมมารมาโรงเรียนของนักเรียน (f=21) ตามลำดับ

4.3 งานแนะแนว พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานแนะแนวที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้และจบสาขาวิชาการแนะแนวโดยตรง (f=52) รองลงมาคือ กิจกรรมแนะแนวยังไม่มีหลากหลาย (f=48) และนักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว (f=36) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาควรเข้มงวดและจริงจังในการลงโทษนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาให้มากขึ้น (f=58) รองลงมาคือ สถานศึกษาควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่ นักเรียน (f=58) และ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียน (f=37) ตามลำดับ

4.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานบริการและสวัสดิการนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุน (f=43) รองลงมาคือ นักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา (f=42) และสถานศึกษาไม่ได้กำหนดเวลาที่ชัดเจนในการขายอาหารและขนมให้นักเรียน (f=24) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด

3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริการนักเรียน (f=41) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน (f=41) และ ผู้บริหารควรจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของอาหารที่นำมาจำหน่ายและควรลดเวลาบริการขายอาหารและขนม (f=19) ตามลำดับ

4.5 งานการจัดบริการสุขภาพพอนามัยนักเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานการจัดบริการสุขภาพพอนามัยนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ การให้บริการยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง เช่น การตรวจสุขภาพนักเรียน (f=47) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการยังไม่ดีเท่าที่ควร (f=39) และสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพของนักเรียนค่อนข้างน้อย (f=25) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้บริการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (f=45) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (f=34) และผู้บริหรควรจัดให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพมากขึ้น (f=23) ตามลำดับ

4.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหางานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร (f=53) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนไม่ชัดเจน (f=42) และสถานศึกษาขาดการติดตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง (f=36) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุม ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน (f=51) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน (f=40) และผู้บริหรควรมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน (f=36) ตามลำดับ

จากปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวม พบว่า งานที่มีปัญหามากที่สุด 3 ลำดับ คือ งานปกครองและระเบียบวินัย เนื่องจากนักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา (f=62) รองลงมา คือ งานกิจกรรมนักเรียน เนื่องจากนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น (f=58) และงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากนักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร (f=53) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ งานปกครองและระเบียบวินัย มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (f=58) รองลงมา คือ งานกิจกรรมนักเรียน มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรดูแล กำกับ ติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด (f=54) และงานแนะแนว มีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรจัดหาครูที่จบตรงตามสาขาวิชาการแนะแนวเพิ่มเติม (f=52) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อ

สรุปผลการวิจัยข้างต้น โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง สนับสนุนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานกิจกรรมนักเรียน รองลงมา คือ งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน งานปกครองและระเบียบวินัย งานบริการและสวัสดิการนักเรียน งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และงานแนะแนว ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริชัย โอมฤก (2554: 241-249) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เฉลิมพล สโมรินทร์ และนงลักษณ์ ใจฉลาด (2563: 303) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาร่วมกับผลงานวิจัยอื่นที่สอดคล้องกัน จะเห็นได้ว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เยาวชนเจริญเติบโตสมบูรณ์ดีพร้อม ทั้งด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจ มีความพร้อมเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กำพล สุนทราเดชอังกูร, 2556: 24) ซึ่งผู้บริหารและครูมีการร่วมมือกันในการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีนโยบายและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารงาน มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน กำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และมีการแก้ปัญหานักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้อาจเป็นผลมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงได้กำหนดจุดเน้นมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง กล้า มีทักษะชีวิต มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง และมีความสุข อีกทั้งยังมุ่งให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ โดยการจัดโครงการหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “โรงเรียนสุจริต” โรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) โรงเรียนที่ได้รับรางวัลสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ To Be Number One ดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยดีเด่น โรงเรียนต้นแบบสุภาพนักเรียน โรงเรียนต้นแบบลูกเสือดีเด่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและดูแลความประพฤติของนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่

พึงประสงค์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2563) ส่งผลให้การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงขออภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

งานกิจกรรมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานกิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม หรือร่วมกันจัดขึ้นตามความสนใจ ตามความสมัครใจ ตามความถนัดของตนเอง เพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้สมบูรณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น และเน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัย พัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว การคิดสร้างสรรค์ และค้นหาความถนัดของตนเอง และปลูกฝังลักษณะนิสัยการอยู่ร่วมกันในระบอบประชาธิปไตย (นิพนธ์ ก้องเวหา, 2557: 22) ซึ่งผู้บริหารมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมชุมนุม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนแต่ละระดับชั้นอย่างเหมาะสม และเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน และมีการจัดทำแผนดำเนินงานล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร กำภัสสร (2557: 83) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกโรงเรียนต้องปฏิบัติตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกำหนดโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ ขอบจิตต์ (2561: 90) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมนักเรียนตรงตามคุณวุฒิและความสามารถของผู้ที่รับผิดชอบ

งานปกครองและระเบียบวินัย ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากงานปกครองและระเบียบวินัยเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลนักเรียนในด้านความประพฤติ โดยการป้องกันและแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ชุมพล ศักดิ์สาคร, 2553: 13) ซึ่งผู้บริหารให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน มีการจัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างชัดเจน ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และส่งเสริมให้มีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรากุล พลมณี (2555: 70) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ทุกคนในโรงเรียนได้มีโอกาสจัดการกระทำการงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ตามประสงค์ที่ต้องการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรี เตชะตน (2554: 111) ได้ทำการศึกษาเรื่อง

การบริหารงานปกครองโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารงานปกครองโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ตามกฎของกระทรวงศึกษาธิการ โดยอนุโลม นอกจากนี้โรงเรียนได้บริหารจัดการตามข้อกำหนดของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อให้ครอบคลุมมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา มีการกำหนดนโยบายแผนงานโครงการของโรงเรียน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบตามขอบข่ายงานรัดกุมชัดเจน โดยใช้กระบวนการบริหารตามหลักการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพที่เน้นการบริหารอย่างเป็นระบบ

งานแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานแนะแนวเป็นงานที่ส่งเสริมความสามารถทางการเรียนทุกด้านให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ รู้จักวิธีการป้องกันปัญหา เรียนรู้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ช่วยให้สามารถวางแผนด้านการศึกษาในอนาคต รู้วิธีการเตรียมตัวในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพชีวิตในสถานศึกษาได้ (สุทัศน์ เดชกุญชร, 2561: 34) ซึ่งผู้บริหารได้มีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการแนะแนว ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคม เข้าใจสภาพแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการศึกษาต่อ ด้านชีวิตและสังคม และยังคงส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร จงดี (2561: 52) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า สภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารและครูมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหารงานแนะแนว รวมทั้งมีความเข้าใจลักษณะขอบข่ายของการแนะแนว สภาพการบริหารงานแนะแนวอย่างชัดเจน ตระหนักและเห็นความสำคัญของการแนะแนว อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวกร จันทร์ทอง (2555: 102) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวในมุมมองของผู้บริหารและครูทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากมีการดำเนินการจัดการแนะแนวในสถานศึกษาเป็นอย่างดีและค่อนข้างสมบูรณ์ โดยสถานศึกษาได้นำเอาวงจรคุณภาพ Deming (PDCA) มาใช้ดำเนินงานในทุกงาน เพื่อส่งเสริม ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานบริการและสวัสดิการนักเรียนนั้น เป็นการให้บริการความช่วยเหลือนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน ได้แก่ การจัดบริการด้านอาหารกลางวัน ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ด้านห้องสมุด ด้านระบบความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามจากปัญหาสังคมต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีรูปแบบแตกต่างกันตามลักษณะความจำเป็นของนักเรียน

และโรงเรียน เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจอย่างต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการอย่างเหมาะสมและสอดคล้องความต้องการของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในโรงเรียนและสังคมได้อย่างมีความสุข (สวภพ เทพกสิกุล, 2559: 31) ซึ่งผู้บริหารได้สนับสนุนให้จัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะและมีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่ จัดมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศห้องสมุดให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า สนับสนุนการบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่สนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ และจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียนที่สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลากกร จำลอง (2559: 5) ได้ทำการศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า งานด้านสวัสดิการโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี มีการจัดสวัสดิการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ บุญดอก (2559: 88-89) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า งานด้านสวัสดิการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากงานสวัสดิการทางโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก มีการจัดให้ทุนการศึกษา การจัดบริการสวัสดิการบริการที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เป็นการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยโดยหน่วยงานสาธารณสุขและโรงเรียน เพื่อส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียน เพื่อให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข มีเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง เป็นตัวอย่างที่ดีต่อครอบครัวและชุมชน (ปรินทร์ ศรีชนะเนตร, 2555: 13) ซึ่งผู้บริหารได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานอนามัยอย่างชัดเจน สนับสนุนให้มีการจัดห้องพยาบาลที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพของนักเรียน จัดให้มียา วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่พักผ่อนหย่อนใจในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจณา กันธะนที (2561: 75) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ด้านงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากสถานศึกษามีการจัดห้องพยาบาลเป็นเอกเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย มีการส่งเสริมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยระหว่างโรงเรียนและชุมชน จัดหาเวชภัณฑ์สำหรับการปฐมพยาบาลเพียงพอต่อความต้องการ ประชุมวางแผนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยตลอดปีการศึกษา จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน มีการกำหนดโครงการและวางแผนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย มีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยเพื่อหาแนวทางปรับปรุง พัฒนา ประเมินผลการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย เพื่อจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการปฐมพยาบาลแก่คณะครู และนักเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาวดี นานาผล (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ด้านการบริการ

สุขภาพอนามัยมีการดำเนินงานในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนมีการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัย เพื่อดูแลสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียน รวมทั้งยังมีการวางแผนกำหนดการดำเนินงานด้านการบริการสุขภาพอนามัยอย่างเป็นระบบ ทำให้การดำเนินงานในการดูแลสุขภาพอนามัยนักเรียนมีประสิทธิภาพ

งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เป็นงานที่มีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี ขั้นตอน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี วิธีการการทำงานและเครื่องมืออย่างมีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและปลอดภัยจาก สิ่งยั่วยุภายนอก (พิมพ์รัตน์ สมครอง, 2560: 21) ซึ่งผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามนโยบายและแผนปฏิบัติการสถานศึกษา ส่งเสริม การจัดกิจกรรมที่พัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรม โสมรุมนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน ส่งผลให้ครูและ นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และได้จัดให้มีการแก้ปัญหานักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่าง เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพล เทียงดี (2563: 52-53) ได้ทำการศึกษาการบริหารระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนตระหนักและเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ได้มีนโยบายเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดแนวทาง พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง โดยกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีวิถีชีวิตที่เป็นสุข อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภา เชื่อมทอง (2562: 70-71) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนได้กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจนในการให้ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนในทุกภาคเรียนเพื่อรับทราบผล การเรียนพฤติกรรมของนักเรียน ทำให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการส่งเสริม พัฒนานักเรียน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ครูรายงานผล การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดมีหน้าที่ในการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นมาตรการในการสนับสนุนส่งเสริม ศักยภาพนักเรียน

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพการทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน อาจมีการกำหนดนโยบายในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ต่างกัน โดยกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและ แก้ปัญหาที่ต่างกัน เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนจิรา ชูประเสริฐ (2558: 86-87) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัด พะเยา) จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เนื่องมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) มีนโยบายการบริหารงานกิจการนักเรียนแตกต่างกัน มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน และผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสกับครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน และประชุมในการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และครูที่ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางมีความพร้อมในด้านจำนวน บุคลากร งบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นโรงเรียนที่มีจำนวนครูมากกว่า ผู้บริหาร สามารถที่จะกระจายการทำงานตามความรู้ความสามารถ กรอบภารกิจ ความเหมาะสมและ ความถนัด คุณวุฒิและประสบการณ์การทำงานของบุคคลในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ สวัสดิ์มงคล (2553: 92) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการ บริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะมีจำนวนบุคลากรในการดำเนินงานกิจการนักเรียนมากกว่า กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ในงานกิจการนักเรียนจะมีบุคลากรเข้าไปทำหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ ทำให้สามารถช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา ประสานงานการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุคูณ จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมต่างกัน เช่น สภาพชุมชนและเศรษฐกิจ ซึ่งสังคมเมือง กึ่งเมือง ส่วนใหญ่ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ทำให้มีระดับความแตกต่างทางเศรษฐกิจสูง และมีการแข่งขันเพื่อทำมาหาเลี้ยงครอบครัว จนทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่นักเรียนได้ดีเท่าที่ควร ขาดความใกล้ชิดสนิทสนมกันภายในครอบครัว แต่สังคมชนบท ความสัมพันธ์ของคนในสังคมจะมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันกัน ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม พื้นฐานทางเศรษฐกิจจึงไม่แตกต่างกันมาก ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีเวลาเอาใจใส่ ดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อนักเรียนทั้งสิ้น อีกทั้งอาจมีการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่แตกต่างกัน ผ่านการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ Orgera (2007: 6) ได้ศึกษาประสบการณ์การทำงานของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านงานกิจการนักเรียนถึงค่านิยมแนวทางในการปฏิบัติ พบว่า ค่านิยมที่ใช้ในการดำเนินงาน คือ ทศนคติและรูปแบบ วิธีการ หลักการทฤษฎีของสถาบัน ความเชี่ยวชาญระดับมืออาชีพ และแนวโน้มทางการศึกษาที่สูงขึ้น ส่วนข้อที่ควรพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนระดับมืออาชีพ คือ การเข้าใจนักเรียนที่ดำเนินชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ได้รับการบริการที่แตกต่างตามบริบทของสภาพแวดล้อม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานกิจกรรมนักเรียน งานปกครองและระเบียบวินัย งานบริการและสวัสดิการนักเรียน งานจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และงานดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนงานแนะแนว ครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับชุมชนกึ่งเมือง และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งของสถานศึกษาเขตชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองกับชุมชนกึ่งเมือง บริบทชุมชน สภาพแวดล้อม มีความพร้อมด้านปัจจัยในการสนับสนุนสถานศึกษามากกว่าสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท เช่น ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านสถานที่ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักศักดิ์

คุ้มชนม์ (2561: 74) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2.3 การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามสถานภาพการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ปรึกษาครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครอง ต่างดำเนินงานระบบงานกิจการนักเรียนตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนให้ชัดเจน ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ปฏิบัติตามแผนงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการวางแผน และมีการประสานความร่วมมือของหน่วยงานและบุคคลภายนอก อีกทั้งการประสานความร่วมมือกันภายในสถานศึกษาก็ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ได้มีการทำงานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน มีการติดต่อประสานงาน ปรึกษาหารือ เพื่อร่วมกันส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทักษะในการดำรงชีวิต โดยผู้บริหารได้กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คชาวุธ วรรีรัตน์ (2554: 91) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การดำเนินการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษณิศดา คารวพงศ์ (2556: 93) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามสถานภาพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และครูประจำวิชาได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการสอนไม่เกิน 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีภาระงานที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอน เช่น ดำเนินกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่หลักให้ครู 2 ประการ คือ สอนหนังสือถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการให้กับนักเรียน และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานกิจกรรมนักเรียน งานปกครองและระเบียบวินัย งานแนะแนว และงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนงานบริการและสวัสดิการนักเรียน และงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ครูผู้สอนมีความคิดเห็น

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า ครูที่มีสถานภาพการทำงานเป็นครูที่ปรึกษากับครูฝ่ายปกครอง และครูที่มีสถานภาพการทำงานเป็นครูแนะแนวกับครูฝ่ายปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาระงานของครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครองย่อมมีความแตกต่าง โดยภาระงานของครูที่ปรึกษาจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน ตักเตือนและดูแลความประพฤติของนักเรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาจะมีความใกล้ชิดและเข้าใจปัญหาของนักเรียนได้มากกว่าครูฝ่ายปกครอง ที่เน้นการปกครองดูแล นักเรียน ให้อยู่ในระเบียบวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ส่วนครูแนะแนวก็จะมึบทบาทหน้าที่ในการแนะแนวการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ รวมถึงให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่พบเจอปัญหาภายในโรงเรียน ทำให้ครูที่มีสถานภาพเป็นครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว มีความเข้าใจสถานภาพของนักเรียนได้ดีกว่าครูฝ่ายปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณษา ท่วมศิริ (2561: 185) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในบริบทการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามในบริบทการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐนันท์ มั่นตะพงค์ (2554: 117) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

3.1 งานกิจกรรมนักเรียน พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนไม่ได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง และสถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ ยังไม่เป็นรูปธรรม และในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมมีการจัดวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการจัดกิจกรรมแต่ยังไม่เพียงพอ รวมถึงสถานที่ในการจัดกิจกรรมยังไม่เพียงพอ โดยการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ใช้ห้องเรียน ส่งผลให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียนลดลง

ข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ครูควรดูแล กำกับติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการชี้แจง อธิบายนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา เวชกรณ์ (2559: 101) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ควรมีการเชิญวิทยากรภายนอก เช่น พระภิกษุ จัดกิจกรรมพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และศีลธรรมให้แก่ นักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมนักเรียนใหม่หรือเฉพาะกลุ่ม พร้อมประเมินผลการจัดกิจกรรม

3.2 งานปกครองและระเบียบวินัย พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา รองลงมาคือ นักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง และนักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสถานศึกษาอาจไม่เข้มงวดในการลงโทษนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ทำให้นักเรียนเพิกเฉยที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา สภาพสังคมในยุคสมัยใหม่ก็มีอิทธิพลในเชิงลบต่อนักเรียน เช่น การขาดการดูแลอย่างอบอุ่นจากพ่อแม่ที่ต้องทำงานอย่างหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว จนทำให้ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว หรือจากตัวของนักเรียนเอง เช่น นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่หย่าร้างหรือทะเลาะกัน ทำให้สภาพทางจิตใจและอารมณ์ของนักเรียนไม่คงที่ ส่งผลให้นักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการสื่อสารมวลชนสมัยใหม่ เช่น โทรศัพท์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยสิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และ สถานศึกษาควรมีการติดต่อประสานกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงพฤติกรรมมารมาโรงเรียนของนักเรียน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตยา เวชกรณ์ (2558: 109) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารควรมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบถึงระเบียบและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ของสถานศึกษา ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ระเบียบวินัย กฎข้อบังคับ แนวปฏิบัติ โดยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี ควรมีการจัดทำเอกสารการปกครองเป็นลายลักษณ์อักษรแจกครูทุกคนเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ ควรจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแก่บุคลากรครู ควรมีการจัดอบรมนักเรียนโดยครูฝ่ายปกครองเพื่อชี้แจงระเบียบวินัยของโรงเรียน และควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับหมู่คณะและชุมชน

3.3 งานแนะแนว พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้และจบสาขาวิชาการแนะแนวโดยตรง รองลงมาคือ กิจกรรมแนะแนวยังไม่มีความหลากหลาย และนักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสถานศึกษามีอัตราเกษียณอายุราชการครูแนะแนว ทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชาการแนะแนวขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการแนะแนว อีกทั้งสถานศึกษายังจัดกิจกรรมแนะแนวที่มุ่งเน้นเฉพาะนักเรียนสายวิทย์ - คณิต ซึ่งยังไม่มีความหลากหลายในการจัดกิจกรรมแนะแนว ส่งผลให้นักเรียนขาดความสนใจ และขาดความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อวางแผนแนวทางการศึกษาต่อหรือแนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต

ข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดหาครูที่จบตรงตามสาขาวิชาการแนะแนวเพิ่มเติม รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนทุกแผนการเรียนหลากหลายรูปแบบ และครูผู้สอนควรติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา เวชกรณ์ (2558: 107) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารควรวางแผนเพื่อกำหนดคุณสมบัติและแต่งตั้งบุคลากรแนะแนว สํารวจครูในโรงเรียนว่าผู้ใดสำเร็จการศึกษาด้านแนะแนวหรือสำรวจความต้องการหรือความเต็มใจของครูที่ต้องการทำงานแนะแนว จัดอบรมพัฒนาครูในโรงเรียนให้สามารถดำเนินการด้านแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนการแนะแนวทางประกอบอาชีพแก่นักเรียนร่วมกับชุมชน เชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ และศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาให้คำแนะนำแก่นักเรียน นอกจากนี้ ควรให้ครูวางแผนการแนะแนวนักเรียนให้ทั่วถึง ให้ครูประจำชั้นทุกคนเป็นครูแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน และควรดำเนินการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความถนัดหรือความสนใจ

3.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุน รองลงมาคือ นักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา และสถานศึกษาไม่ได้กำหนดเวลาที่ชัดเจนในการขายอาหารและขนมให้นักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุนนักเรียน ซึ่งนักเรียนมีฐานะยากจน ครอบครัวมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาต่อจำนวนมาก จึงทำให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้สถานศึกษายังเปิดบริการขายอาหารและขนมให้นักเรียนตลอดเวลา ส่งผลให้นักเรียนมีน้ำหนักเกินเกณฑ์และมีขยะเพิ่มขึ้น เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริการนักเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดมอบทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และ ผู้บริหารควรจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของอาหารที่นำมาจำหน่ายและควรลดเวลาบริการขายอาหารและขนม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย โอมฤก (2554: 246) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ด้านงานสวัสดิการนักเรียนมีแนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรจัดให้มีการระดมทุนการศึกษาจากคณะครู ผู้นำชุมชน ศิษย์เก่า ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาทุกภาคส่วน และควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

3.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ การให้บริการยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง เช่น การตรวจสุขภาพนักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการยังไม่ดีเท่าที่ควร และสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพของนักเรียนค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากเมื่อมีนักเรียนที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยครูจะรีบส่งต่อนักเรียนให้แก่โรงพยาบาลทันที ทำให้โรงพยาบาลมีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่จริงแล้วควรให้ฝ่ายงานอนามัยประเมินอาการของนักเรียนก่อน เพราะบางครั้งอาการเจ็บป่วยของนักเรียนอาจจะไม่

จำเป็นต้องไปโรงพยาบาล นอกจากนี้การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายงานอนามัยโรงเรียนอาจจะยังไม่ชัดเจน จึงทำให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพของนักเรียนค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้บริการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และผู้บริหารควรจัดให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา รัตนวรชาติ (2550: 65) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริการกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า โรงเรียนควรจัดโครงการต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน เช่น การจัดให้มีห้องพยาบาลที่เพียงพอ และติดต่อแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียนอยู่เสมอ และเมื่อนักเรียนมีอาการเจ็บป่วยหนัก โรงเรียนไม่สามารถดูแลได้ โรงเรียนควรส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยไปรับการรักษาจากสถานพยาบาลใกล้เคียง นอกจากนี้ ควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างสุขภาพที่ดี โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลสุขภาพนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารงานด้านสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรินทร์ สุขานุรณ์ (2554: 44) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระภาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า โรงเรียนควรจัดระเบียบและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องพยาบาลอย่างทั่วถึง เพื่อให้นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่าง ๆ จากห้องพยาบาล และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันโรค เช่น จัดนิทรรศการป้องกันไข้เลือดออก การรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

3.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ นักเรียนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนไม่ชัดเจน และสถานศึกษาขาดการติดตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมโดยรอบตัวของนักเรียนและสังคมในชุมชน ส่งผลให้มีการดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง อีกทั้งวัยของนักเรียนกำลังเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนและดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อดูแลนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นอกจากนี้การจัดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนยังคงมีปัญหาในด้านการจัดการเอกสารหลักฐานเพื่อรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ชัดเจนในการจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลุ่มพิเศษ เพื่อติดตามดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุม ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน และผู้บริหารควรมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์ (2562: 92) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า

สถานศึกษาควรกำหนดกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบข้อมูลเป็นสารสนเทศ ควรนิเทศ ติดตามประเมินผล ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ ควรติดตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยตรวจสอบวิธีการ เครื่องมือการทำงาน ที่ชัดเจน ควรมีการประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ก่อน-หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างชัดเจน ครูที่ปรึกษาต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็นระบบสารสนเทศ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฐพร หลากสุขธม (2560: 129) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ควรมีการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล เพื่อแยกกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา และควรจัดให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหา ซึ่งอาจจะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม

จากปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าว พบว่า งานปกครองและระเบียบวินัยเป็นงานที่มี ปัญหาและข้อเสนอแนะมากที่สุด ปัญหาที่พบ ได้แก่ นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมรอบตัวของนักเรียนเอง เช่น พื้นฐานครอบครัว พ่อ แม่ขาดการดูแลเอาใจใส่เพราะต้องทำมาหาเลี้ยงครอบครัวจนทำให้ไม่มีเวลาดูแล เอาใจใส่นักเรียน จากสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ โทรศัพท์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้ อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน รวมถึงจากตัวของนักเรียนเอง ที่มีสภาพอารมณ์ไม่ คงที่ โดยสิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของนักเรียนได้ อีกทั้งสถานศึกษาเอง อาจไม่เข้มงวดในการลงโทษนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาเท่าที่ควร ส่งผลให้ นักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำฝน กุลชุตินธร (2552: 75-81) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัญหาของการประพฤติดวินัยของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล สังกัด เทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ปัญหาด้านความประพฤติ ได้แก่ นักเรียนหนีเรียนหรือออกนอก สถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายผู้อื่น แสดง พฤติกรรมชู้สาวในที่สาธารณะ เล่นการพนัน ใช้กิริยาก้าวร้าวกับครูและเพื่อน ส่วนข้อเสนอแนะที่พบ ได้แก่ สถานศึกษาควรมีมาตรการในการปรับพฤติกรรม สำหรับนักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และควรจัดอบรมด้านวินัยให้แก่แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อาทิตยา เวชกรณ์ (2558: 109) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงาน กิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารควรมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบถึงระเบียบ และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ของสถานศึกษา ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ระเบียบวินัย กฎข้อบังคับ แนวปฏิบัติ โดยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี ควรมีการจัดทำเอกสารการปกครองเป็นลายลักษณ์ อักษรแจกครูทุกคนเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ ควรจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแก่บุคลากรครู ควรมีการจัดอบรมนักเรียนโดยครูฝ่ายปกครองเพื่อชี้แจงระเบียบวินัยของ โรงเรียน และควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับหมู่คณะและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ดังนี้

1.1 งานกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารควรมีการวางแผน กำหนดแนวทางหรือวิธีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสนใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม โดยกำชับให้ครูผู้สอนดูแล กำกับ ติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

1.2 งานปกครองและระเบียบวินัย ผู้บริหารควรจัดประชุมชี้แจงครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับงานปกครองและระเบียบวินัย เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน มีกระบวนการติดตามผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ และมีการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

1.3 งานแนะแนว ผู้บริหารควรเร่งจัดหาครูที่จบตรงตามสาขาวิชาการแนะแนว และจัดอบรมครูทุกคนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านการแนะแนว เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนได้ ควรเชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ และศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาให้คำแนะนำแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมแนะแนวมากยิ่งขึ้น

1.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ผู้บริหารควรประสานขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรเอกชนต่าง ๆ สมาคมศิษย์เก่า เพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา

1.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ผู้บริหารควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้บริการอย่างต่อเนื่อง ควรประชุมครู ชี้แจงถึงแนวทางในการปฏิบัติต่อการดูแลนักเรียนเมื่อนักเรียนได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่คณะครู นอกจากนี้ควรมีการจัดและสนับสนุนให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพมากขึ้น

1.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรจัดประชุม ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อจะได้ช่วยเหลือพัฒนา ส่งเสริม ให้นักเรียนมีความประพฤติที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานติดตาม ป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็กควรจัดหาแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งด้านทรัพยากรเงินทุน บุคคล วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี เช่น การประชุมวางแผนร่วมกับภาคีเครือข่ายของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อสร้างความศรัทธาและความสัมพันธ์ที่ดีให้กับชุมชน

1.8 ผู้บริหารควรมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมต่างกัน โดยการสรรหาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร กำลังคน และทุนทรัพย์ เพื่อเป็นการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมทุกภาคฝ่าย สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

1.9 ผู้บริหารควรมีการประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียนในแต่ละฝ่ายงานให้กับครูที่มีสถานภาพแตกต่างกัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน นำไปสู่การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้งานวิจัยเกิดความหลากหลาย เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งขึ้น และเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร นักศึกษา นักวิชาการ และผู้ที่สนใจทั่วไป จึงเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเชิงลึกมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยเชิงปริมาณ และพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อไป

2.2 ควรให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน เพื่อพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อจะได้นำข้อมูลมาพัฒนาระบบการบริหารงานนักเรียนให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์. (2562). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2556). แนวการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน.
- กาญจนา กันธะณภี. (2561). การศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เกศรา น้อยคนึง. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กำพล สุนทรเดชาอังกูร. (2558). ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศทาวุธ ธีรัตน์. (2554). การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จันทร์ กำภักศร. (2557). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จรรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- เจนจิรา ชูประเสริฐ. (2558). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา). การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โฉมฉาย กาศโอสถ. (2554). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- เฉลิมพล สโมรินทร์ และนางลักษณ์ ใจฉลาด. (2563). “การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.” วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชนะจิต คำแดง. (2559). การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาตามระเบียบองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชวกร จันทร์ทอง. (2555). สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ชุตินมธน์ วรวงศ์. (2556). ปัญหาและความต้องการการดำเนินงานอนามัยโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชุมพล ศักดิ์สาคร. (2553). สภาพการบริหารงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนเบญจมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 2. สารนิพนธ์หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ณัฐพร หลากสุขดม. (2560). แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณะภา ลีพรม. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 :กรณีกิจกรรมชุมนุม, กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี-ยุวอาสา และกิจกรรมสภารเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐนันท์ มั่นตะพงค์. (2554). ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐกานต์ ภิญญะวีย์. (2562). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแนะแนวตามความต้องการของชุมชนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เดชา แก้วภูมิแห่. (2554). สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงแก้ว จันทร์สุตร. (2554). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- พรรณชนะ เลี้ยงรักษา. (2556). สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหา
เสพติดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนัทยา บวรชาติ. (2556). การบริหารงานอนามัยโรงเรียนของโรงเรียนในอำเภอโป่งน้ำร้อน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ทิพวรรณ จารุวิภาค. (2550). การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในเครือภคินีคณะธิดาแม่.
พระองค์อุปถัมภ์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กภาพสินธุ์:
ประสานการพิมพ์.
- นาราชนก กองทองกลาง. (2561). ยุทธศาสตร์การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนโนนสูงศรี
ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- นิพนธ์ ก้องเวหา. (2557). รายงานการศึกษาส่วนบุคคล การบริหารกิจการนักเรียนโดยใช้กิจกรรม
นักเรียนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โรงเรียนวัด
ดาวคะนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพมหานคร.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2554). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
ติรณสาร.
_____. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ติรณสาร.
- น้ำฝน กุลชุตินธร. (2552). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการประพฤตินิสัยของนักเรียนโรงเรียน
เทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัญญัติ ขอบจิตต์. (2561). การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่
21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุริยวิสาสน์.
- ปณิธิกฤษดิ์ เลิศล้ำ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
10. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ปริญทร์ ศรีชนะเนตร. (2555). สภาพการดำเนินงานอนามัยโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 12 อำเภอชุมพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- _____. (2556). **การมีส่วนร่วมของกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปนิดา พุ่มแย้ม. (2551). รายงานการวิจัย **ความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครองต่องานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง**. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. (2555). **การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินในประมวลสาระชุดวิชาวิธีวิทยาทางการประเมิน หน่วยที่ 4**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พลการ จำลอง. (2560). **ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิมพารัตน์ สมครอง. (2560). **การศึกษาระบบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปอ้นน้ำร้อนวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี**. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรทิพย์ ทองไพบูลย์. (2555). **การนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมโดยการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภิญญา รัตนวรชาติ. (2550). **การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูษณิศ คารวพงศ์. (2556). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- มธุกันตา แซ่ลิ้ม. (2559). **การบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาที่ส่งผลต่อสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- มัลลิกา คูสีวิน. (2559). **แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านป่าขางนาเงิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3**. การศึกษาอิสระครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- เมษิต กองเงิน. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ด้านประชาธิปไตยของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ไมตรี ศรีธำพันธ์. (2556). แนวทางการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 9 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- รักศักดิ์ คุ่มชนม์. (2561). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัชพล เทียงดี. (2563). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตนารักษ์ พลวัน. (2555). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนาวดี นานาผล. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 74ก 19 สิงหาคม 2542.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. เล่ม 119 ตอนที่ 123ก 19 ธันวาคม 2545.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. เล่ม 127 ตอนที่ 45ก 22 กรกฎาคม 2553.
- เรวัต ศูนย์กลาง. (2558). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลการปฏิบัติงานแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 6 กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2556). ทฤษฎีให้บริการปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรากุล พลมณี. (2555). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วราภรณ์ บุญดอก. (2559). สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วรฤทธิ ญาณวรพงศ์. (2554). การปฏิบัติงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนวาริชัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณษา ท่วมศิริ. (2561). ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในบริบทการจัดการศึกษาของประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิเชียร จงดี. (2561). การศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิเชียร วิทญ์อุดม. (2558). การจัดการสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์.
- ศิริชัย โอเมถก. (2554). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สรายุทธ เถาว์วันดี. (2557). การพัฒนาครูด้านการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สวภพ เทพกลีกุล. (2559). แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวรินทร์ สุชาบุรณ์. (2554). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สัมมา ธรณิย์. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สุชาติดา ธรรมนิยม. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจต่อการบริหารกิจการนักศึกษาของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุทัศน์ เดชกฤษ. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการงานแนะแนวการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุนทรี เตชะตน. (2554). การบริหารงานปกครองโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

- สุวิทย์ หนองไผ่. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้านดงเสียว ตำบลโพนงาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- สมใจ แก้วน่าน. (2556). ความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครองโรงเรียนบ้านแหลมทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สมพร วงศ์วิธุน. (2555). การบริหารงานแผนแนว โดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- โสภา เชื่อมทอง. (2562). สภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2556). การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. (2562). รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประจำปีการศึกษา 2562. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12.
- _____. (2563). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2563. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12.
- _____. (2564). ขอเปลี่ยนชื่อสถานศึกษา. 22 เมษายน 2564.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552ง). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการแนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). แนวทางการดำเนินงานเรียนฟรีเรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ปีงบประมาณ 2554. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2556). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). การคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2562. 9 กันยายน 2562.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). แนวปฏิบัติว่าด้วยการจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานจังหวัดพัทลุง. (2563). **ข้อมูลจังหวัดพัทลุง 2563** (Online). <https://drive.google.com/file/d/1VvYlFvaSaPKQgllcaQVLdrfuvYQpf2Q/view>, 10 เมษายน 2564.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). **การเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา เพื่อส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560**, 20 สิงหาคม 2563.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2552). **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำราญ ชูแก้ว. (2557). **รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 42 จังหวัดสตูล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ.
- อภิชาติ สวัสดิ์มงคล. (2553). **สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- อภิญา รุ่งธรรม. (2556). **การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อาทิตยา เวชกรณ์. (2559). **แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุเทน วิระกุล. (2559). **รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรรวรรณ ธารธีร์วัฒน์. (2559). **แนวทางการบริหารจัดการงานอนามัยโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประสาท)**. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อรสา ทรงศรี. (2558). **รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ.
- Dale, D.C. (2007). **Women Student Affairs Leaders Advancing and Succeeding in Higher Education Senior Leadership**. Doctoral dissertation, the faculty of Drexel University.

Engelbride, E.P. (2007). **Restructuring in Student Affairs: A Case Study of Two Research Universities**. Doctoral dissertation, the faculty of the Graduate School of the University of Maryland, College Park.

Orgera, J.M. (2007). **The Work Experiences of Student Affairs Professionals: What Values Guide Practice?**. Doctoral dissertation, the faculty of center for the study of higher education University of Arizona.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.กฤติกา อินใหม่ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนประภัสสรรังสิต
สถานที่ทำงาน โรงเรียนประภัสสรรังสิต
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารสถานศึกษา
2. ดร.สาริตา คงมี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนพัทลุง
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา
3. นายวิยุทธ์ กาญจนกำเนิด ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนพัทลุง
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านภาษาไทย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/ว ๐๒๓

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กฤติกา อินใหม่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประภัสสรรังสิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย รหัส ๖๒G๑๘๐๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การบริหารงานนิสิตกรรณิการ์เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง" โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ดร.พรรณิ ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓ ๖๙๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย โทร. ๐๘ ๘๓๙๘ ๑๘๘๐

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า ดร.กฤติกา อินใหม่ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย รหัส ๖๒6๑๘๘๐๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(ดร.กฤติกา อินใหม่)

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

ที่ อว ๐๖๓๔.๐๓/๑๐๕๓

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สาริศา คงมี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย รหัส ๖๒G๑๘๐๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ดร.พรรณิ ผดู่เกตุ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๔๔๘

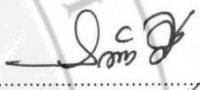
<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย โทร. ๐๘ ๘๓๔๘ ๑๘๘๐

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า **ดร.สาริตา คงมี** เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย รหัส ๖๒G๑๘๐๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา ภาคพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(**ดร.สาริตา คงมี**)

ตำแหน่ง **ดร. ชำนาญพร มิวทอง**

หน่วยงาน **โรงเรียนมหัทธโน**

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๖๐๕๙

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิยุทธ์ กาญจนกำเนิด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย รหัส ๖๒G๑๘๐๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ ดำเนินกรทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ดร.พรรณิ ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย พร้อมนี้ได้นำส่ง เครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๙๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย โทร. ๐๘ ๘๓๙๘ ๑๘๘๐

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นายวิยุทธ์ กาญจนกำเนิด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนางสาวอัจฉราวรรณ หนูพิชัย รหัส ๖๒6๑๘๐๐๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(นายวิยุทธ์ กาญจนกำเนิด)

ตำแหน่ง กศ. ข้าราชการพิเศษ

หน่วยงาน โรงเรียนพัทลุง

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านทุกประการ

2. แบบสอบถามนี้สำหรับครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

ขอขอบพระคุณในความกรุณาอย่างสูง

อัจฉรวรรณ หนูพิชัย

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงาน
กิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง กรุณา
เลือกตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ประกอบด้วย 6 งาน คือ

1. งานกิจกรรมนักเรียน
2. งานปกครองและระเบียบวินัย
3. งานแนะแนว
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงาน
กิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็น
ลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยถามข้อมูล ดังนี้

1. ปัญหา อุปสรรคของการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมี
ขอบข่ายงาน ดังนี้

- 1.1 งานกิจกรรมนักเรียน
- 1.2 งานปกครองและระเบียบวินัย
- 1.3 งานแนะแนว
- 1.4 งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
- 1.5 งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
- 1.6 งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับการศึกษา

- () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์การทำงาน

- () 1-4 ปี
() 5-10 ปี
() มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3. ขนาดสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน () ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,500 คน
() ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

4. ที่ตั้งของสถานศึกษา

- () สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง () สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง
() สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท

5. สถานภาพการทำงาน

- () ครูที่ปรึกษา () ครูแนะแนว
() ครูฝ่ายปกครอง

หมายเหตุ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพหูลง และโรงเรียนสตรีพหูลง

สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง จำนวน 17 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนประภัสสรรังสิต โรงเรียนวชิรธรรมสถิต โรงเรียนเขาชัยสน โรงเรียนควนขนุน โรงเรียนพนาสูง โรงเรียนนาขยาด วิทยาคาร โรงเรียนดอนศาลาน่าวิทยา โรงเรียนปัญญาภูธ โรงเรียนทหารรังสีประชาสรรค์ โรงเรียนปากพะยูน วิทยาคาร โรงเรียนงหราพิชากร โรงเรียนชะรัดชนูปถัมภ์ โรงเรียนตะโหมด โรงเรียนประชาบำรุง โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม โรงเรียนนิคมควนขนุนวิทยา และโรงเรียนบางแก้วพิทยาคม

สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนชนบท หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพหูลงพิทยาคม โรงเรียนพรหมพินิตชัยบุรี โรงเรียนทานโพธิ์พิทยาคม โรงเรียนอุดมวิทยายัน โรงเรียนควนพระสาครินทร์ โรงเรียนศรีบรรพตพิทยาคม โรงเรียนตะแพนพิทยา และโรงเรียนป่าบอนพิทยาคม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับ
ความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. งานกิจกรรมนักเรียน					
1.1 ผู้บริหารมีการจัดทำแผนดำเนินงานล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ					
1.2 ผู้บริหารสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมชุมนุม					
1.3 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมชุมนุมตามความถนัดและความสนใจ					
1.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์					
1.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น					
1.6 ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กีฬา ภายในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
1.7 ผู้บริหารจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนแต่ละระดับชั้นได้อย่างเหมาะสม					
1.8 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ					
1.9 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน					
1.10 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ					

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.11 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน					
1.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานกิจกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
2. งานปกครองและระเบียบวินัย					
2.1 ผู้บริหารให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน					
2.2 ผู้บริหารกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน					
2.3 ผู้บริหารมีนโยบายให้จัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างชัดเจน					
2.4 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปกครองและระเบียบวินัยอย่างชัดเจน					
2.5 ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน					
2.6 ผู้บริหารร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์					
2.7 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย เช่น การแต่งกาย ทรงผม การเข้าเรียน เป็นต้น					
2.8 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม					
2.9 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น					
2.10 ผู้บริหารมีการยกย่องให้กำลังใจและมอบวุฒิบัตรแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี					
2.11 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน					
2.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานปกครองและระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอ					

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. งานแนะแนว					
3.1 ผู้บริหารสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการแนะแนว					
3.2 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง					
3.3 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสังคม					
3.4 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่					
3.5 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการศึกษาต่อ					
3.6 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการทำงานและการประกอบอาชีพ					
3.7 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านชีวิตและสังคม					
3.8 ผู้บริหารจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม					
3.9 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่					
3.10 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา					
3.11 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยเหลือนักเรียน					
3.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ					
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน					
4.1 ผู้บริหารจัดมอบทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน					
4.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะ และมีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่					
4.3 ผู้บริหารสนับสนุนในการจัดสถานที่และภาชนะที่ใช้รับประทานอาหารอย่างเหมาะสม และสะอาด					

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจำหน่ายอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายนักเรียนของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน					
4.5 ผู้บริหารจัดบริการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่ สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ					
4.6 ผู้บริหารได้ประสานงานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลในเรื่องการรักษาความปลอดภัยบริเวณภายนอกสถานศึกษา เช่น บริเวณป้ายรถเมล์และจุดที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง					
4.7 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหนังสือและครุภัณฑ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ใช้บริการ					
4.8 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดบรรยากาศห้องสมุดให้อ่านวยต่อการศึกษาค้นคว้า					
4.9 ผู้บริหารสนับสนุนการบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่สนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ					
4.10 ผู้บริหารสนับสนุนการบริการระบบอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนสามารถใช้การได้อย่างทั่วถึง					
4.11 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานบริการและสวัสดิการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน					
5.1 ผู้บริหารสนับสนุนการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ					
5.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดห้องพยาบาลที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพของนักเรียน					
5.3 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดยา วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ					
5.4 ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานสาธารณสุขในด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน					
5.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีบริการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นักเรียน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข					
5.6 ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม					
5.7 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนเป็นประจำ					

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.8 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างเจตคติที่ดีในการดูแลสุขภาพของตนเอง					
5.9 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ในการดูแลรักษาสุขอนามัยของนักเรียน					
5.10 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
5.11 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมป้องกันโรค เช่น การป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคเอดส์ เป็นต้น					
5.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน					
6.1 ผู้บริหารกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
6.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามนโยบายและแผนปฏิบัติการสถานศึกษา					
6.3 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
6.4 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการคัดกรองนักเรียน					
6.5 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน					
6.6 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยอาศัยกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม					
6.7 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาอย่างต่อเนื่อง					
6.8 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียน					
6.9 ผู้บริหารประชุมครู ผู้ปกครองเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
6.10 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการแก้ปัญหานักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม					
6.11 ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม การประเมินผล และรายงานผล การดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended
Questions) โดยถามข้อมูล ดังนี้

1. งานกิจกรรมนักเรียน

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

2. งานปกครองและระเบียบวินัย

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

3. งานแนะแนว

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน

ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
1. งานกิจกรรมนักเรียน					
1.1 ผู้บริหารมีการจัดทำแผนดำเนินงานล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.2 ผู้บริหารสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมชุมนุม	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
1.3 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมชุมนุมตามความถนัดและความสนใจ	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
1.4 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
1.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและ เป็นต้น	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
1.6 ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กีฬา ภายในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.7 ผู้บริหารจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนแต่ละระดับชั้นได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.8 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.9 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.10 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.11 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานกิจกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
2. งานปกครองและระเบียบวินัย					
2.1 ผู้บริหารให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการ กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.2 ผู้บริหารกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัย ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.3 ผู้บริหารมีนโยบายให้จัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนทราบ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.4 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปกครองและ ระเบียบวินัยอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.5 ผู้บริหารร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแล พฤติกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.6 ผู้บริหารร่วมมือกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนที่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.7 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาความ ประพฤติและระเบียบวินัย เช่น การแต่งกาย ทรงผม การเข้าเรียน เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.8 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาด้าน คุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.9 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาด้านความ รับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตาม กฎจราจร เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.10 ผู้บริหารมีการยกย่องให้กำลังใจและมอบวุฒิบัตรแก่นักเรียน ที่มีความประพฤติดี	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2.11 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานปกครองและระเบียบวินัย อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3. งานแนะแนว					
3.1 ผู้บริหารสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการแนะแนว	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.2 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจ ตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
3.3 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสังคม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.4 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.5 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการศึกษาต่อ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.6 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านการทำงานและการประกอบอาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.7 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนด้านชีวิตและสังคม	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.8 ผู้บริหารจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.9 ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.10 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.11 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน					
4.1 ผู้บริหารจัดมอบทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะและมีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
4.3 ผู้บริหารมีการบริหารงบประมาณอาหารกลางวันอย่างโปร่งใสถูกต้อง ชัดเจน	+1	-1	-1	0.33	ใช้ไม่ได้
4.4 ผู้บริหารสนับสนุนในการจัดสถานที่และภาชนะที่ใช้รับประทานอาหารอย่างเหมาะสม และสะอาด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจำหน่ายอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายนักเรียนของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.6 ผู้บริหารจัดบริการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่ สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
4.7 ผู้บริหารได้ประสานงานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลในเรื่อง การรักษาความปลอดภัยบริเวณภายนอกสถานศึกษา เช่น บริเวณ ป้ายรถเมล์และจุดที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.8 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหนังสือและครุภัณฑ์ให้เพียงพอกับ จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.9 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดบรรยากาศห้องสมุดให้อ่านายต่อ การศึกษาค้นคว้า	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.10 ผู้บริหารสนับสนุนการบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่สนองต่อ ความต้องการของผู้รับบริการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.11 ผู้บริหารสนับสนุนการบริการระบบอินเทอร์เน็ตในโรงเรียน สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานบริการและสวัสดิการ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน					
5.1 ผู้บริหารสนับสนุนการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ในโรงเรียนอย่าง เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดห้องพยาบาลที่เหมาะสมกับ การดูแลสุขภาพของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.3 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดยา วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ใน การปฐมพยาบาลอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ หน่วยงานสาธารณสุขในด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการบริการตรวจสุขภาพประจำปี แก่นักเรียน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.6 ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจใน โรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.7 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนเป็นประจำ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.8 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างเจตคติที่ดีใน การดูแลสุขภาพของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.9 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ในการดูแล รักษาสุขภาพอนามัยของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
5.10 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.11 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมป้องกันโรค เช่น การป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคเอดส์ เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน					
6.1 ผู้บริหารกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามนโยบายและแผนปฏิบัติการสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.3 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.4 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการคัดกรองนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้บริหารมีส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.6 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยอาศัยกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.7 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง หรือมีปัญหาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.8 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.9 ผู้บริหารประชุมครู ผู้ปกครองเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.10 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการแก้ปัญหานักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.11 ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.12 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม การประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 25 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามความคิดเห็นเพิ่มเติมและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
1. งานกิจกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปัญหา/อุปสรรค.....					
.....					
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					
2. งานปกครองและระเบียบวินัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปัญหา/อุปสรรค.....					
.....					
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					
3. งานแนะแนว	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปัญหา/อุปสรรค.....					
.....					
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					
4. งานบริการและสวัสดิการนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปัญหา/อุปสรรค.....					
.....					
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					
5. งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปัญหา/อุปสรรค.....					
.....					
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					
6. งานดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปัญหา/อุปสรรค.....					
.....					
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					

ตาราง 26 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น
การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	0.98
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม = 30 คน	

